

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32,—, polletno
din 16,—, četrtno letno din 9,—, ino-
zemstvo din 64,—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000,—, pol strani din 1000,—,
četrtni strani din 500,—, 1/8 strani
din 250,—, 1/16 strani din 125,—
Mali oglasi vsaka beseda din 1,—

Narodno-državna proslava

Slovenski narod obsega dva in pol milijona članov. Od teh živi 1.200.000 Slovencev v naši državi, 1.300.000 pa jih je raztresenih po raznih državah v raznih delih sveta. Ni ga naroda na svetu (Irci bi se mogli z nami primerjati), ki bi ga zla usoda tako razsekala in razmetala po svetu, kot se je to zgodilo s slovenskim narodom. Te raztresene ude more zbirati ter združevati v skupnost samo duh, ki oživlja vsak narodni organizem. Brez oživljajočega duha posamezni ljudje odpadejo od organizma ter umrejo. Vir in opora narodnega duha pa je narodna država, ki omogočuje in zagotavlja narodu ne samo obstoj, marveč tudi razvoj in napredek narodnega življenja in narodne kulture.

V tem je velik pomen naše jugoslovanske države za slovenski narod, ne samo za tisti njegov del, ki prebiva v tej državi, marveč tudi za tisti del, ki živi pod tujo oblastjo, kakor tudi za tiste, ki jih je usoda raztrosila po svetu, kakor narava zvezde po vsemirju. Iz naše Slovenije se slovenska narodna zavest razliva kakor po nevidnih kanalih v vse otroke našega naroda, v vse drobce naše krvi, naj stanujejo na tem ali drugem kraju zemeljske krogle. To dejstvo osvetljuje dovolj važnost narodne države za obstoj kakšnega naroda, posebno naroda, čigar malo ozemlje je zabito kakor klin med življenjska prostora dveh velikih narodov, kakor sta nemški in italijanski. V tem je tudi razlog in razlaga, zakaj naš narod s tako odkritosrčnim čustvom praznuje dvajsetletnico naše države.

Sredi avgusta (predvsem 14. avgusta) bo velika proslava te državne obletnice na točki, ki je za to poklicana po svoji legi in zgodovini. To je naš Maribor. Največja proslava bo to, vsenarodno slavlje. Kakor kres bo ta proslava vzplamtela proti nebu z ognjem ljubezni do našega ljubega slovenstva in zveste vdanosti do naše velike in močne jugoslovanske države. Prameni tega kresa bodo segali daleč na okoli, tudi preko mej naše države, ter posvedočili svetu, da prebiva tukaj narod, ki ceni kot največjo gmotno dobrino svoje narodno ozemlje, in ki je pripravljen v zvezi s svojimi jugoslovanskimi brati braniti narodno-državne meje kot nedotakljive. Za te ideje bodo mogočno in dostojanstveno manifestirale množice, ki jih bo v Maribor poslala naša ožja domovina iz vseh svojih krajev in iz vseh stanov našega ljudstva.

Slovenska ministra med narodom v Šoštanju

V Šoštanju se je zbrala zadnja nedeljo osemstisočglava ljudska množica iz Gornje Savinjske, Šaleške in Mislinjske doline na narodnem taboru, katerega sta počastila ministra dr. Anton Korošec in dr. M. Krek. Ob 10. uri sta se pripeljala na tabor in sta se ustavila pred slavolokom z napisom: »Voditelj naš, ves narod je tvoj!« Predsednik pripravljalnega odbora g. Mele je pozdravil gg. ministra, se zahvalil za obisk in jima želel dobrodošlico. Šoštanjski župan g. I. Novak je sporočil g. ministru dr. Korošcu, da ga je imenoval šoštanjski občinski odbor v znak hvaležnosti za njegove zasluge za slovenski narod za častnega občana in mu je poklonil lepo srebrno plaketo, ki predstavlja zgoraj grb mesta Šoštanj, spodaj pa tribarvno s posvetilnimi besedami. Voditelj je še pozdravila mala Terezika Rotnik in mu je izročila slovenski šopek. Terezika

sestrice Anica je izročila slovenski šopek ministru dr. M. Kreku. Gg. ministra sta se zahvalila za pozdrave in sta se uvrstila za rudarsko godbo iz Velenja, burno pozdravljena od naroda, v sprevid. Pred Marijinim spomenikom je bila služba božja in za to se je vršil narodni tabor, na katerem sta bila glavna govornika slovenska ministra. Govora ministrov je sprejela množica z nepopisnim navdušenim odobravanjem in vzklikala kralju, knezu, namestniku, kraljevi hiši in Jugoslaviji. Za ministroma so še govorili za Prosvetno zvezo g. M. Kranjc, prof. Bitenc za Zvezo fantovskih odsekov, ravnatelj Theuerschuch za JRZ, Rudolf Smersu za delavce, predsednik Kmečke zbornice Steblovnik za kmete in Kopač za gasilce. Prebrano je bilo tudi pismo g. bana, v katerem se zahvaljuje za častno občanstvo in izreka pozdrave taboru. Krog poldne je pričel med igranjem godb urejen razhod.

Tabor Kmečke zveze na Brezjah

Prihodnjo nedeljo, 7. avgusta, bo na Brezjah velik tabor Kmečke zveze za vso Slovenijo. Na taboru bo blagoslovljena zastava Kmečke zveze. Botra zastave bosta dr. Anton Korošec in gospa Natlačenova. Poseben vlak bo vozil iz Ljubljane do Otoč. Udeleženci, ki se bodo vozili iz Ljubljane do Otoč s posebnim vlakom, naj kupijo nedeljsko (polovično) karto na domači postaji naravnost do Otoč.

Na splošno pa velja glede vožnje z vlakom: Iz vseh krajev Slovenije imate ugodno zvezo z vlaki na Brezje, če se odpelujete z domače postaje v soboto opoldne s prvim popoldanskim vlakom. V tem primeru prispete na Brezje v soboto zvečer, oziroma ponoči. Iz krajev ob progah: Murska Sobota, Ljutomer, Ormož, Gor. Radgona, Ormož, Št. Ilj, Maribor, Prevalje, Dravograd,

Maribor in Dravograd, Velenje, imate sploh to zvezo in z nedeljskim jutranjim vlakom ne pridete več pravočasno na Brezje!

Iz vseh drugih krajev Slovenije se brez skrbi lahko odpelujete še v nedeljo zjutraj z domače postaje, ker bo iz Ljubljane vozil poseben vlak, s katerim boste prispeli na Brezje tik pred začetkom cerkvenih slovesnosti! Posebni vlak odpelje iz Ljubljane ob 9.15. Povratek z Otoč ob 15.30. Domov se boste pripeljali lahko skoraj vsi že v nedeljo zvečer.

Polovično vožnjo dobijo udeleženci na podlagi članske legitimacije, katero dobi vsakdo pri domači KZ. Ugodnost polovične vožnje velja od 3. do 11. avgusta. Taborni znak si naj kupi vsakdo pri domači KZ ali pa na Brezjah. S taborom lahko opravi vsak udeleženec romarsko pobožnost.

Velik požar v mariborski tovarni

Zadnjo soboto po osmih zvečer je izbruhnil zaradi kratkega stika požar v Ehrlichovi predilnici v mariborskem Magdalenskem predmestju. Ogenj je nastal v 60 m dolgem in 30 m širokem prostoru, v katerem je bil bombaž, stare cunje in na pol izgotovljeno blago. Izbruh požarne nesreče je oznanil v omenjenem poslopju 20 tamkaj zaposlenim delavcem kratek pok, za katerim so ugasnile vse luči. Iskra elektrovoda je zanetila bombaž in v nekaj minutah so zajeli plameni ves oddelek s predilnimi stroji. Na kraj nesreče je pribrzelo pet gasilskih čet, ki so se lotile od

štirih strani z visokimi plameni gorečega poslopja, kateremu ni bilo pomoči zaradi bombaža. Kljub naporu gasilcev se je ogenj razširil po vseh posameznih oddelkih stavbe št. IV. Na severni strani je že zajel enonadstropno skladišče za na pol izdelano blago ter na dvorišču skladišče bombaža. Gasilci so ogenj omejili na južni strani. Škoda, katero je povzročil požar, je zelo velika, vendar pa je bilo podjetje zavarovano pri dveh zavarovalnicah. Prižadeti so najhuje v zgorelih prostorih zaposleni delavci, kateri bodo ostali najbrž dalje časa brez zaslužka.

Proslava 20 letnice Jugoslavije v Mariboru

Nj. Vel. kralj Peter II. pokrovitelj!

Nj. Vis. knez namestnik Pavel je blagovolil odobriti, da prevzame nad vsemi prireditvami, ki jih pripravlja Maribor za veličastno proslavo 20 letnice Jugoslavije, Nj. Vel. kralj Peter II. visoko pokroviteljstvo. Ta vest je do dna duše razveselila vse obmejno slovenjgoriško prebivalstvo, posebno pa še Maribor. Naj živi naš kralj Peter II., naj živi knez namestnik Pavel, naj živi ves kraljevski dom!

G. dr. Anton Korošec — častni predsednik tabora

Naš narodni voditelj, notranji minister g. dr. Anton Korošec, je prevzel za vse mariborske prireditve častno predsedstvo. Kakor mu je leta 1918. ves narod brez razlike priznaval njegove zasluge za veliki in odločilni narodni preporod, tako mu hoče tudi sedaj po 20 letih izkazati svojo hvaležnost. Zberimo se vsi okrog našega voditelja g. dr. Korošca!

Spored proslav

V soboto, dne 13. avgusta, po vsej severni meji kresovi. Ob 20. uri v Mariboru bakljada, stik spreveda pred magistratom, nagovor g. župana in nato državna himna, nakar je razhod.

V nedeljo, dne 14. avgusta:

Ob 5. uri budnica. Do 8. ure prihod ljudstva z vlaki in drugimi prometnimi sredstvi, od 8.30 do 9.30 zbiranje organizacij in skupin v spreved. Zbirališča bodo v Tomšičevem drevoredu, Aškerčevi ulici, Majstrovi ulici, Zrinjskega trgu in v sosednjih ulicah nasproti glavnega kolodvora. V spreved pridejo le organizirane skupine, drugi udeleženci se razdele po mestu. Že sedaj priporočamo, da zasedete čim prej prostore na taborišču ali v bližini taborišča na desnem bregu Drave. Taborišče je v vojašnici kralja Petra I. v nekdanji kadetnici.

Spreved gre po mestu in pride okrog 10. na taborišče. Ob 10.45 je sv. maša. Med sv. mašo pojte naše ljudske cerkvene pesmi. Pri petju pazite na to, da bo enotno in lepo! Po sv. maši je zahvalna pesem. Ob 11.30 je tabor na istem prostoru. Poleg pozdravov je glavni govornik g. minister dr. Korošec. Po taboru pesem Hej Slovani! Popoldne: ob 3. nastop godb, ob 4. nastop pevskih zborov, tudi naša Pevska zveza ima ob tej priliki svoj nastop, ob 5. narodne igre, ob 6. srečolov, za katerega ni treba kupiti nikakih listkov, ker ima vsaka izkaznica vшит list, katerega spišite in vrzite v posebno žaro na taborišču, da vas nato izžrebamo za lepe spominke dobite. Ob 7. zvečer velik ognjemet.

Četrtingska vožnja

Za vse vlake velja četrtingska vožnja od 12. do 20. avgusta za dovoz in od 14. do 23. avgusta za odvoz iz Maribora. Kdor se vozi s četrtingsko karto, mora imeti: izkaznico in znak ter še ru-

meno železniško izkaznico K 14. Izkaznico in znak dobi pri krajevnem odboru, železniško legitimacijo K 14 pa na domači postaji. Kupi polovično karto v Mariboru in kart nikjer ne odda. V Mariboru mora dobiti dvoje potrdilo, najprej, da se je tabora res udeležil, nato pa še na postaji na K 14 žig postaje. Za žigosanje bodo posebne pisarne z napisi: Tu se žigosajo izkaznice.

Posebni dopolnilni vlaki

Poleg rednih vlakov bodo vozili dne 14. tudi posebni vlaki, katerih vozni red bomo ta teden določili, objavili pa prihodnjic, odnosno v dnevnikih in poslali tudi vsem krajevnim odborom. Posebni vlaki bodo vozili od vseh smeri in bodo sprejemali udeležence v gotovih krajih, nato pa kot brzovlaki vozili naprej.

Znak in izkaznica za vse udeležence obvezna

Za vse, tudi za tiste, ki se ne vozijo z vlakom, velja, da morajo kupiti znak in izkaznico. To je obenem tudi vstopnina za dopoldansko in popoldansko prireditev na taborišču kakor tudi za srečolov. Pripišite pa si tudi šopek na prsa in bodite vesalega razpoloženja.

Prehrana

Prinesite seboj hrane, da vam ne bo treba toliko izdatkov. Kdor pa bo hotel v Mariboru hraniti, smo odredili enotne cene, ki bodo povsod javno izvešene, da nihče ne bo odiral.

Prenočišče

Na razpolago so samo še skupna prenočišča za čas od sobote na nedeljo in od nedelje na praznik. Ta prenočišča bodo na razpolago samo prijavitelcem, katerim bomo dostavili posebne nakaznice.

Obnašanje

Na tabor pojdemo z dostojnim in ponosnim korakom. Naša je zemlja in naš rod živi na njej! Ne bodi samo kot gledalec, pozdravljaj, sodeluj, če tudi boš le ob strani spreveda! Naj te prevzame navdušenje mladine! Ne verujemo, da bi bil kak Slovenec, ki bi na kateri koli način hotel ta naš narodni praznik sramotiti z izzivanjem. Če pa se najde kaka propalica, ne zmeni se zanj. Tudi pijanec dela sramoto sebi in narodu. Bodimo zato trezni! Zavedajmo se, da smo na meji in da nas sosed gleda, kako znamo praznovati svoj narodni praznik!

Na potu domov

Ko boste odhajali iz Maribora, ne silite z navalom na vlake, vsak vlak bo čakal, dokler ne bodo vsi notri. Pazite, da se komu na potu kaj ne zgodi. Držite se svoje družbe in vse, kar je bilo lepega, ohranite v spominu, da bo narod še dolgo črpal iz tega praznika ljubezni do domovine.

ZADNI DAN SE
BLIŽA

Tvrda Stermecki opusti 13. avgusta svojo podružnico prej trgovino Urch in prodaja še ostalo zalogo po ponovno znižanih cenah, da si prihrani stroške selitve. Zaloga in izbira vsak dan manjša, vsak naj sam pazi, da ne pride prepozno!
Kdor prej pride, prej melje!

tri leta uspehov in naše oči sedaj niso več uprte v preteklost, temveč v bodočnost. Zato bo treba izbirati med nedelavnostjo in delom, med neuspehom in uspehom, med preteklostjo in prihodnostjo. Kdor je za stvarno delo in proti brezcilnemu politiziranju, ta bo šel z nami!»

Obisk italijanske in angleške vojne mornarice na Jadranu. — Dr. Stojadinović o prijateljstvu med našo državo in Italijo. Angleška in italijanska vojna mornarica sta obiskali zadnje dni naše Jadranske morje. Angleži so že naši stari gostje, italijanska mornarica pa je obiskala letos prvič jugoslovansko morje. Italijani so se pripeljali najprej v Boko Kotorsko, kjer so bili zelo svečano sprejeti, in nato so odpluli s svojimi ladjami v starodavno mesto Šibenik. Radi obiska italijanskega brodovja je naslovil ministrski predsednik dr. Stojadinović v svojem zgoraj omenjenem splitskem govoru na Italijo te besede: »Z Italijo hočemo živeti kot pravi sosede in dobri prijatelji. Zato so sporazumi in prijateljstvo s kraljevino Italijo postali od marca lanskega leta eden izmed stalnih in trajnih činiteljev v naši zunanji politiki. In prav te dni morete videti, da so bili sklenjeni sporazumi le v korist miru na Jadranu in v korist obeh držav. Skoro vsak dan berete v časopisih, kako je bila tu ali tam potopljena kaka trgovska ladja od strani podmornice znane ali neznanе države, a zraven vidite, da na obalah našega Jadrana vlada mir.« Obisk angleškega in italijanskega brodovja sta nam dokaz, da je postal naš Jadran pod Stojadinović-Koroščevo vlado zvezna točka dveh danes najbolj odločilnih velesil: Anglije in Italije!

V DRUGIH DRŽAVAH

Bolgarija pristopila k balkanskemu sporazumu. Zadnje nedeljo, 31. julija, je podpisal bolgarski ministrski predsednik Kjušeivanov v Solunu pristop Bolgarije k balkanskemu sporazumu. Predsednik naše vlade dr. Milan Stojadinović je poslal brzojavko grškemu in bolgarskemu šefu vlade, v kateri je naglasil veselje nad politiko zbliževanja med balkanskimi narodi. Balkanske države: Bolgarija, Turčija, Romunija, Jugoslavija in Grčija so se po novi

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Dr. Stojadinović o volitvah. Ministrski predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je na svojem potovanju po Primorju 26. julija izstopil s spremstvom v Splitu, kjer ga je na obali pozdravilo 8000 prebivalcev z godbo ter raznimi vojaškimi in civilnimi dostojanstveniki. Po pozdravih se je podal g. predsednik v dvorano splitske mestne posvetovalnice, kjer

se je vršila konferenca JRZ, na kateri je imel predsednik vlade velik govor o naši uspešni zunanji in notranji politiki. Pri zaključku svojega govora se je dr. Stojadinović bavil z volitvami, ki jih je treba po njegovih besedah izpeljati najkasneje čez eno leto. »Zdi se mi,« je dejal dr. Stojadinović, »da tokrat narodu ne bo težko izbirati med nami in opozicijo. Mi imamo za seboj tri leta dela. Mi imamo za seboj

pogodbi tudi glede Bolgarije zavezale, da se bodo med seboj podpirale in ne napadale. Prežete s politiko miru bodo stremele za tem, da ustvarijo čim večjo blaginjo svojim narodom, ki so toliko pretrpeli. Balkanske države ne dvomijo o tem, da se z najnovejšim bolgarskim sporazumom začne doba varnosti in sloge na Balkanu in da bo s tem sporazumom doprineseen dragocen delež za ohranitev miru.

Skandinavske države za mir in za Zvezo narodov. V Kopenhagenu so zborovali v minulem tednu zunanji ministri sedmerih skandinavskih in nekaterih drugih malih severnoevropskih držav (Nizozemske, Belgije, Luksemburga, Danske, Švedske, Norveške in Finske). Omenjene države so se postavile na stališče, da jih sicer ne spaja nikaka zveza, ampak samo volja za ohranitev miru. Skandinavske države so se odločile, da se bodo izogibale vseh sporov, ki sedaj pretresajo Evropo. Na vsak način odklanjajo zamisel katere koli vojne. Če pa bi izbruhnila vojna, bodo storile le-te države vse, da se ne zapletejo vanjo. Severne države ostanejo še nadalje zveste Zvezi narodov.

85 letni vladar umrl. Knez Franc I. Lichtensteinski, ki je že pred meseci poveril vodstvo državi, poslov prestolonasledniku pranečaku Francu Jožefu, je v starosti 85 let umrl na gradu Feldberg. — Novi knez Franc Jožef II. je že prevzel vladne posle. Kneževina Lichtenstein se razprostira med nekdanjo avstrijsko pokrajino Vorarlberg in Švico. Deželica meri 159 kvadratnih kilometrov in šteje 10.200 prebivalcev. Prebivalci so nemškega jezika in katoličani.

Prečiščenje Stalinove telesne straže. Na povelje predsednika sovjetske tajne policije Ježova je bil iznenada aretiran poveljnik Stalinove telesne straže Tkallun. Po aretaciji Tkalluna je bila razorožena vsa vojaška straža Kremlja, v katerem prebiva Stalin. Večino častnikov straže in mnogo vojakov so pahnili v zloglasno moskovsko ječo Lubjanko. Poveljstvo Kremlja je prevzel začasno Rogov, ki je član tajne policije in se odlikuje po krutosti in vdanosti Stalinu. Omenjene aretacije so v zvezi z nameranim atentatom na Stalina. Nasilna odstranitev Stalina bi naj bila obenem državni udar in popolna sprememba neznosnega dosedanjega sovjetskega režima.

Napetost med Rusijo in Japonsko se zaostrojuje. Poročali smo v zadnji številki, da se je razmerje med Rusijo in Japonsko na Daljnem vzhodu zelo zaostriilo in je prišlo parkrat do prask na obmejnih točkah v Mandžuriji. Iz japonske prestolnice Tokija uradno poročajo: Dne 21. julija se je devet mandžurskih vojakov s čolni odpeljalo po mejni reki Usuri do otoka Shinshinotunga, kjer so si hoteli v vasi preskrbeti hrano. Otok spada pod Mandžurijo. Teda pa so se na reki prikazali trije majhni sovjetski topovski čolni s kakimi 60 vojniki na krovu. Ti so začeli streljati na vas in se izkrcali. Vsi mandžurski vojniki so izginili in so jih sovjetski oddelki najbrž odvedli s seboj. Dne 22. julija pa je 1500 sovjetskih vojakov zasedlo otok Shinshingtung, 150 se jih je prepeljalo na mandžurski breg, kjer so

zažgali vasi Precite in Jaoli. 500 japonskih vojakov je za tem napadlo sovjetske oddelke s treh strani in jih po peturnem hudem boju pregnalo z mandžurskega ozemlja. — Vsi znaki kažejo dalje, da se pripravlja Rusija ne samo na kopnem, ampak tudi na morju, da se postavi Japoncem po robu. Koliko pehote so poslali sovjeti na razna mesta na Daljnem vzhodu, o tem smo pisali zadnjič. V javnost so prodrli že tudi poročila, da je sklenila ruska vlada mobilizirati vojno mornarico na Daljnem vzhodu. V Moskvi so se zbrali 26. julija pod vodstvom ljudskega komisarja za vojno mornarico Smirnova vsi glavni mornariški poveljniki. Sklenili so, da pošljejo od baltiške in črnomorske mornarice najboljše častnike na Daljni vzhod. Tudi vrhovno poveljstvo ruske mornarice se bo preselilo iz Moskve v Vladivostok. Za zunanji svet razglasa Rusija, da gre le za velike mane-

vre ruske mornarice, o katerih pa je vse prepričano, da bi se te vojne vaje lahko vsak čas spremenile v vojno z Japonci.

Posredovanje Anglije med Nemčijo in Češkoslovaško

Posredovalna vloga Anglije

Zadnjič smo poročali, da se je mudil med obiskom angleškega kraljevskega para v Parizu v Londonu Hitlerjev tajnik in odposlanec kapetan Wiedemann. Poslanstvo Wiedemanna je bilo zelo važno in se je nanašalo na prevzem posredovanja Anglije med Nemčijo in Češkoslovaško radi mirne ureditve vprašanja sudetskih Nemcev in drugih narodnih manjšin na Češkoslovaškem.

Angleška vlada je po razgovorih, ki jih je imel ministrski predsednik Chamberlain z nemškim poslanikom Dirckensom in s Hitlerjevim pribočnikom, kapitanom Wiedemannom, sklenila, da bo sama dejansko posredovala pri češkoslovaški vladi za rešitev sudetskega vprašanja. Iz Hitlerjevih pogojev in predlogov, ki sta jih angleški vladi sporočila oba njegova zastopnika, je razvidno, da smatra Nemčija kot prvi pogoj za mir v Evropi ureditev položaja za češke Nemce. Da je ureditev tega vprašanja res bistvenega pomena za evropski mir, o tem je prepričana tudi angleška vlada, ki je zdaj sklenila poslati v Prago lorda Runcimana kot svetovalca in posredovalca. Runciman bo skušal v imenu Anglije pregovoriti češkoslovaško vlado, da bo ustregla radi evropskega miru nemškimi zahtevam. Po mnenju angleškega časopisja je odvisna od tega posredovanja usoda miru v Evropi.

Iz življenja in delovanja lorda Runcimana

Angleški mirovni posredovalec lord Runciman je študiran ter preizkušen bogataš, ki je star 67 let. V parlament je bil prvič izvoljen že leta 1899, leta 1907 pa je bil finančni minister. Od tedaj je bil še večkrat član raznih vlad, ves vojni čas pa je bil trgovinski minister. Od leta 1931 do pred poldrugim letom je bil notranji minister. Pri vsem svojem političnem udeleževanju je posvečal veliko pozornost

zlasti paroplovbi ter je bil leta 1926 predsednik mednarodne paroplovne konference, od leta 1926 do 1927 pa predsednik angleške paroplovne zbornice.

Čehi in sudetski Nemci zadovoljni s posredovanjem

Češko javno mnenje je sprejelo odločbo vlade, da sprejme angleški predlog posredovanja, z zadovoljstvom na znanje. S tem, da je prevzela Anglija posredovalno vlogo, je prevzela tudi jamstvo, da ji bo ta korak uspel. Predsednik sudetsko-nemškega parlamentarnega kluba dr. Kundt, ki vodi pogajanja s češkoslovaškim ministrskim predsednikom dr. Hodžo, je podal o potovanju lorda Runcimana v Prago v nemških listih izjavo, v kateri naglašja, da sudetski Nemci pozdravljajo vsako osebnost, katera hoče na nepristranski način sodelovati pri ugodni rešitvi vprašanja sudetskih Nemcev. Po Kundtovi izjavi so sudetski Nemci pripravljeni, podati vsakemu, ki se zanima za njihove razmere, vsa pojasnila in mu razložiti svoje stališče. Sudetski Nemci bodo posredovalcu vedno na razpolago, da si bo lahko ustvaril o položaju nepristransko sliko.

Rajhovski

Nemci o narodnostnem pravilniku

Politični odbor češkoslovaških ministrov je odobril besedilo zakonskega osnutka za ureditev jezikovnega in narodnostnega vprašanja. Narodnostni pravilnik je bil sprejet od ministrov in takoj objavljen. Komaj je zagledal pravilnik luč javnosti, se je že razpisalo o njem rajhovsko časopisje. Nemški listi trdijo, da ni v pravilniku niti ena nemška zahteva sprejeta. Praska vlada je po mnenju Nemcev radi tega tako naglo objavila pravilnik, da bi postavila lorda Runcimana pred izvršeno dejstvo in mu otežkočila poverjeno nalogo opazovalca in posredovalca.

Nevarni nemiri v Palestini

Zadnji dogodki

Pokrovitelji Palestine, Angleži, so ojačali za pomiritev judov in Arabcev policijo z vojaštvom in bojne ladje so poslali v palestinska pristanišča, a kljub temu ne morejo zatreti kačjega sovraštva med arab-

stvom in judovstvom. Dan na dan pride do bombnih atentatov in krvavih spopadov. V Haifi se je pripetil 26. julija naravnost strahoten atentat. Na tamošnjem živilskem trgu je eksplodirala bomba, katero so postavili judje. Ob eksploziji je bilo na trgu

Bodoče matere morajo paziti, da se izognejo vsaki lenivi prebavi, posebno zaprtju, z uporabo naravne »Franz-Josefove« grenke vode. »Franz-Josefova« voda se lahko zavziva in učinkuje že po kratkem času brez neprijetnih pojavov. (Ogl. reg. S. br. 15.485/35.) 1138

veliko ljudi in so bile posledice atentata strašne. 65 Arabcev, moških in ženskih, je bomba dobesedno raztrgala, 107 pa je bilo hudo ranjenih. Atentat je povzročil med arabskim prebivalstvom v Haifi silno razburjenje, ki se je kakor blisk razširilo po vsej deželi. V Jeruzalemu je prišlo do spopadov med Judi in Arabci in so morali angleški varnostni oddelki ustaviti ves civilni promet po ulicah, koder krožijo samo vojaški avtomobili in tanki. Zaprli so tudi cesto, ki drži iz Jeruzalema v Jafo in v glavno mesto Judov v Tel-Aviv. V Prekordaniji in Siriji so v dokaz soglasanja s palestinskimi Arabci razglasili splošno stavko. Oboroženi arabski oddelki iz Prekordanije so pretrgali mejne ograje in vzdrli na palestinsko ozemlje. Vse trgovine v Jeruzalemu so zaprte in se že kaže pomanjkanje živil. V Jeruzalemu so ugotovili tudi več primerov nalezljivih bolezni, ker oblasti ne morejo vzdrževati redne zdravstvene službe. Angleška letala v skupinah krožijo nad palestinskim ozemljem ter razganjajo arabske oddelke, ki se zbirajo po gorovju, z bombami in s strojnimi. Položaj v Jeruzalemu je tako zaostren, da morajo celo tujci nositi ali fesi ali pa pripet križ, da jih razdraženo arabsko prebivalstvo ne smatra za Jude.

Radi opisanega nevarnega položaja je razglašeno v ogroženem ozemlju obsedno stanje. Po prekem sodu je bilo 27. julija izvršenih nekaj smrtnih obsodb. V Jeruzalemu so obesili dva Arabca in v Akonu dva Arabca, ker so našli pri njih orožje in strelivo.

Zalostna bilanca dosedanjih nemirov

Od začetka nemirov sredi leta 1936 pa do onca 1936 je nasilne smrti umrlo 21 Angležev, 81 Judov in 203 Arabci. Leta 1937 je bilo 20 angleških, 33 judovskih in 44 arabskih smrtnih žrtev. Leta 1938 pa je v spopadih padlo 16 Angležev, 71 Judov in 139 Arabcev. Vsega skupaj so boji v Palestini zahtevali 535 smrtnih žrtev, od tega 64 Angležev, 185 Judov in 386 Arabcev. Torej so Arabci v spopadih trpeli veliko več kakor Judje. V to število niso še vštete velike žrtve zadnjih judovskih atentatov, katerih je bilo 250.

DOSEDAJ SO IZŠLE SLEDEČE KNJIŽICE »SLOV. GOSPODARJA«:

1. Zemljiška knjiga	5 din
2. Kako si sam izračunam davek	4 din
3. Zaščita kmetov v Jugoslaviji (Razprodano)	
4. Predpisi o cestah in prometu na njih	14 din
5. Zakon o volitvah narodnih poslancev	8 din
6. O bolnišnicah in bolniških pristojbinah	5 din
7. Koliko sme odvetnik računati	5 din
8. Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov	5 din
9. Uredba o kmetijskih zbornicah	5 din
10. Uredba, s katero se določa tarifa o nagradah notarjev	5 din
11. Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov z vsemi spremembami, dopolnitvami in a tentičnimi tolmačenji do 1. febr. 1938	12 din

Naročniki »Slovenskega gospodarja« do-
bijo knjižice za polovično ceno.

Novice iz španske državljanske vojne

Rdeča divizija uničena

Med poslednjimi vestmi v zadnji številki smo poročali o veliki zmagi, katero so izvajale nacionalne čete na estramadurskem bojišču v treh dneh. Ta ofenziva je zaključena in so Francove čete zasedle v Estramaduri 4943 kvadratnih kilometrov ozemlja, kjer je 48 mest in vasi. Ujele so 10.000 rdečih miličnikov in zaplenile 78 topov kalibra 75 mm in 34 topov kalibra 107 mm, 82 tankov in oklopnih avtomobilov ter 6000 ton streliva.

Na fronti ob reki Ebro in v odseku pri Tortosi so zbrali rdeči po estramadurskem porazu številne nove oddelke. Začeli so graditi mostove čez reko in se jim je posrečil prodor do Viola Asco. Nacionalisti so jih ustavili z letali in s pehoto ter so jih vrgli po hudi bitki nazaj čez reko. 45. rdeča divizija, ki je poskušala prekoračiti Ebro južno od Tortose, je bila popolnoma uničena. S tem je ponesrečila ofenziva rdečega ge-

nerala Miaje, s katero je hotel razbremeniti položaj svoje južne armade.

Nezaslišana grozodejstva rdečih

Po zmagi v Estramaduri so odkrile Francove čete strašna grozodejstva, katera so uganjali na tem ozemlju rdeči krvoloki pred pobegom pred zmagovalci. Skoro vse estramadurske duhovnike so poklali in so jih še grozno mučili pred smrtjo. Župnika mesta Don Benita so zaprli v železno kletko za tri dni. V kletki so ga žgali z razbeljenim železjem. Ko je bil ves obžgan in preboden, so ga odpeljali na pokopališče, kjer so ga ustrelili. V istem mestu so ustrelili rdeči podivjanci dva 13 in 14 let stara dečka zato, ker nista hotela izdati rdeči druhalni skrivališča njunega očeta, ki je bil prijatelj v kletki mučenega in ustreljenega župnika. V bližini mesta Habe so poklali rdeči 25 žensk in otrok, katere so odpeljali kot talce, ker so jih ovirali na prenašnem begu.

Japonsko-kitajska vojna

Vrata do Hankova zavzeta

Večkrat smo že poudarjali v našem listu, da so napeli Japonci vse sile na kopnem in na reki Jangce, da se čim prej polastijo kitajske prestolice Hankova. Da bi jim uspel ta načrt, so z vso srditostjo napadli mesto Kijukijang, ki je oddaljen od Hankova 240 km in tyori vrata do prestolice. Japonska pehota, bojne ladje in letala so osredotočila svoje napadalno in uničevalno delo na Kijukijang, ki se je moral 26. julija proti večeru predati po napadu devetih japonskih divizij. Japoncem so pripomogli k zavzetju te tolikanj važne postojanke motorizirani oddelki in ladje-topničarke, katere so prodrle z reke Jangce po kanalu na jezero Pojang ter so od juga zelo hudo obstreljevale Kitajce. V zavzeti Kijukijang je že prispel japonski

konzul, da bo čimprej ugotovil morebitno škodo na inozemskem imetju med srditimi bitkami za posest mesta.

Utrjevanje Hankova

Po padcu Kijukijanga je začel kitajski maršal Čankajšek z vso naglico utrjevati Hankov, katerega hoče braniti do zadnjega in zabraniti Japoncem še globlje prodiranje v notranjost dežele. Glavne obrambne črte Hankova so bile doslej na severu, od koder so pričakovali branitelji naval japonskih čet. Sedaj se pa utrjujejo Kitajci vzhodno in južno-vzhodno od prestolice. Kitajske čete se zbirajo v pokrajinah Šansi in Honan ter pripravljajo napad na lunghajsko železnico, katera je že v rokah Japoncev. Ta nameravana naj-novejša kitajska ofenziva bi naj zavrla japonski napad na Hankov.

Po katoliškem svetu

Zatiranje verskih šol. Po naredbi prosvetnega ministrstva v Nemčiji je izdal državni statistični urad poročilo o številu in obisku zasebnih šol v Nemčiji. Leta 1936 je bilo zasebnih ljudskih šol 476 s 1509 razredi, 37.793 učenci in 1592 učitelji. Leta 1937 pa je bilo 414 zasebnih šol s 1283 razredi, 33.056 učenci in 1344 učitelji. Polovica teh šol so katoliške verske šole. Kakor se vidi iz objavljenih števil, število zasebnih šol, med njimi katoliških, od leta do leta pada. To je nasledek smotrnega in vztrajnega boja narodnega socializma proti tem šolam in vobče proti verski vzgoji mladine. Isti boj se je sedaj začel na ozemlju bivše Avstrije, v kateri je bilo versko šolstvo jako razvito. Vlada sedanje Ostmarke je nedavno izdala odlok, s katerim se vsem zasebnim verskim šolam odvzema pravica javnosti, to je, pravica izdajati spričevala z veljavnostjo pred državo in njeno oblastjo. S tem so te šole kajpada obsojene na smrt. Z odlokom narodno-socialistične vlade so v prvi vrsti hudo prizadete zlasti katoliške redovnice, ki so vodile celo vrsto šol za žensko mladino. Nekatere teh šol so uživale velik sloves ter so jih obiskovala tudi dekleta iz

drugih držav. Še bolj pa ko redovnice, kojih znatno število se pripravlja na odhod v misijonske pokrajine, so prizadeti katoliški starši, ki jim je odvzeta možnost dosledne verske vzgoje otrok. S starši je tudi prizadeta katoliška cerkev, proti kateri nadaljuje narodni socializem svojo borbo.

Procesije v Nemčiji. Narodni socializem stremi vedno bolj za tem, da izrine z ulice vsak nastop in vsako manifestacijo, ki je ne priredi narodno-socialistična stranka. V javnosti bi se smel pokazati samo narodni socializem in nič drugega. Tudi katoliška cerkev ne. Med štirimi cerkvenimi stenami naj se za zdaj še zbirajo katoličani, ki mislijo, da je to potrebno, izven cerkva pa bi naj ne nosili svoje vere, da bi jo svetu prikazovali. Procesije po ulicah niso strankinim poglavarjem nič kaj po godu. Popolnoma jih še niso prepovedali, delajo pa jim vedno večje ovire. To velja tudi za procesije na praznik sv. Rešnjega Telesa. Uradniki se teh procesij niso smeli udeležiti, tudi vojaki ne, prav tako ne tudi šolska mladina pod vodstvom učiteljev. Bile so prepovedane zastave, prepovedano je bilo vsako kraše-

nje ulic in hiš, zapovedano pa delo po trgovinah in delavnicah. Kljub vsemu temu so se verniki udeležili procesij v še večjih množinah kot prejšnja leta.

Sv. obhajilo v ječah. Španski duhovnik Peter Moreno de Flora je pisal katoličanom, zbranim na evharističnem kongresu v Budimpešti, pismo, v katerem med drugim poroča te-le zanimivosti: »Tudi v rdeči Španiji je v okuženih ječah kljub svojim sovražnikom navzoč evharistični Bog, ki ima v Budimpešti za zlato posodo vašo monštranco. Naše zlate monštrance pa so raztopili rdeči roparji. Toda ječa je ječa in gotovo je, da ima Jezus rajši naše škatlje iz lepenke, zganjene žepne robce, korporale iz papirja in kozarce kot pa zlate monštrance. Nihče ne sme opaziti, da pride Bog v rdeče ječe. Toda kljub temu se je našel duhovnik, ki je v eni sami ječi podelil v dveh mesecih 800 sv. obhajil. Drugi jih je v enem samem dnevu razdelil več kot 150. Ponemod so ječe, kjer se zaradi dobre organizacije lahko razdeli vsak dan več kot 300 sv. obhajil. Kakšni genljivi in vzvišeni prizori evharističnega življenja se vidijo v teh zaporih! Kako goreče molitve se morajo dvigati iz teh tako junaških duš, ko se združujejo z Bogom in ga prosijo za svojo nesrečno domovino in za spreobrnjenje zapeljivcev, ki jih hočejo oropati evharističnega kruha!«

Dvodnevne duhovne vaje za delavska in nameščenska dekleta bodo v Domu duhovnih vaj pri Sv. Jožefu nad Celjem od dne 13. avgusta ob 20 do 16. avgusta ob 5 zjutraj. Oskrbovalnina znaša le 50 din. Za duhovne vaje vlada precejšnje zanimanje, zato se čimprej priglasite na naslov: Vodstvo Doma duhovnih vaj, Hrib sv. Jožefa št. 33, Celje.

Pri lenivosti črevesa, kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa odstranjuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda zaprtje spodnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da redna poraba »Franz-Josefove« vode izbornu urejuje funkcijo črev. (Ogl. reg. br. 15.485/35.) 1138

Narodni tabor v Ljutomeru

Bilo je leta 1868 meseca avgusta, ko se je nad deset tisoč južnoštajerskih narodno zavednih Slovencev zbralo v Ljutomeru na prvem slovenskem taboru, na katerem je govoril takratni ljutomerski kmet Kukovec. V svojem govoru je posebno poudaril potrebo krepke narodne zavesti in dosledno izvrševanje narodnega programa v javnem življenju.

Ob 70 letnici tega pomenljivega tabora praznujemo 20 letnico narodne države Slovencev, Srbov in Hrvatov. Pomenljiva je ta obletnica. Prva proslava 20 letnice obstoja Jugoslavije je bila v Prlekiji, in sicer pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Tudi pred 70 leti je bila Prlekija prva, ki je sklicala v svojo metropolo Ljutomer zavedne Slovence na prvi tabor. Sedaj se Prlekija pripravlja, da združi proslavo taborskega jubileja s proslavo državne 20 letnice, in to v dneh 27. in 28. avgusta. Proslava se bo vršila pod pokroviteljstvom največjega sina Prlekije, kateri še danes z največjo ljubeznijo in požrtvovalnostjo dela in se žrtvuje za ves slovenski narod in Jugoslavijo, g. ministra dr. Antona Korošca, ki se bo te proslave osebno udeležil.

Pred 70 leti se je na povabilo takratnih Ljutomerčanov odzvalo na tisoče ljudi, ki so prišli iz vseh krajev v Ljutomer. Tako tudi zdaj vabimo vse zavedne Slovence iz vse domovine, da pridejo v mogočnem številu v dneh 27. in 28. avgusta na našo pomenljivo proslavo. Naj nas združi ljubezen do slovenskega naroda in do naše velike jugoslovanske države v veliki narodni manifestaciji!

Spored tabora je sledeč: V soboto zvečer zagorijo kresovi na gričih. V dvorani Katoliškega doma v Ljutomeru bo slavnostna akademija s pestrim programom. — V nedeljo ob osmih prihod skupin na zborovališče, ob 9.30 na glavnem trgu cerkveni govor (vseuč. prof. prel. dr. Matija Slavič) in sv. maša. Takoj po sv. maši zborovanje na glavnem trgu. Govorijo: naš voditelj dr. Anton Korošec, predsednik Prosvetne zveze dr. Josip Hohnjec in banski svetnik Alojzij Stuhec. Popoldne po večer- nica bo velik mladinski nastop naših slovenskih fantov in deklet, nato sledijo narodni običaji in razne igre.

Novice

Osebnosti

Duhovniške vesti. Imenovan je bil za kn.-šk. duhovnega svetovaleca monsignor p. Bernard Polak, zlatomašnik, superior sester križniškega reda in vodja bolnišnice v Ormožu. — Nastavljen je bil p. Egidij Golob, duhovnik kapučinskega reda v Ptuj, za kaplana pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah z delokrogom v Ptuj.

Nesreče

Padel 10 metrov globoko z ogrodja. Pri prenavljanju železničarskih hiš v Maribo-

ru v Trstenjakovi ulici je padel 27 letni zidar Franc Skaza iz Rač z ogrodja deset metrov globoko in je obležal nezavesten s hudimi notranjimi poškodbami. Reševalci so ga prepeljali v bolnišnico.

Hlodi mu zdrobili levo nogo. Cel sklad hlodov se je porušil na 19 letnega delavca Jerneja Obersneja iz Bistrice in mu je zdrobilo levo nogo ter je še na znotraj hudo poškodovan. Obersneja so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Neprevidni pastir. Pri Sv. Benediktu v Slov. goricah je postalo 52 m dolgo in 12 m široko ter 80.000 din vredno gospodarsko

10.032 zibelk in 24.453 krst

Dunaj. mestna uprava je izdala številke iz dunajske statistike o dunajskem prebivalstvu l. 1937. Te številke govorijo, da je lanskega leta na Dunaju bilo 14.421 več mrtvih kakor novorojenih. Leta 1936 pa je bilo število mrličev za 13.394 večje kakor število novorojencev.

Zvočnik, ki je glasnejši ko Niagara

Pred kratkim so v Združenih državah Amerike preskušali najglasnejši zvočnik na svetu. Ta aparat je tehnična posebnost prve vrste. Tako je močan, da njegov glas prevpije vse druge dosedanje zvočnike. Lahko ga bodo uporabljali, da bodo oddajali alarmne signale za cele dele velikih mest,

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Na lice osumljenega mesta na ogled poslani policijski agenti iz Maribora so dognali z vso previdnostjo, da se jim obeša na vrženi trnek sam Jurij Potočnik. Znano jim je bilo, kako je že dvakrat streljal v Dobrovcah na orožnika, katera sta ga pozvala na predajo. Pri ukežnem kaznjencu je treba vedno predvidevati, da se bo branil, dokler mu bo mogoče, in si ne bo delal težke vesti, če pobije na smrt par zasledovalcev.

Z aretacijo Jurija je bilo treba opreznosti. Mariborska policija in kungoški orožniki so si izbrali večer za to, da vlovijo brez krvi in žrtev nevarnega moža, ki že enkrat ni poznal šale.

Jurij ni znal za zadnji napad na njegovo kungovško skrivališče. Niti dvomil ni o tem, da bi ne bil varen ob meji. Njegova preselitev se je izvršila v noči ter neopaženo. Pri Zgornji Sv. Kungoti se sploh ni podal izpod strehe, pod katero je bil marljivo zaposlen, da spravi po svojih novih zaupnikih

29

kolikor mogoče dinarskih in dolarskih potvorb preko meje v Avstrijo, kamor se je nameraval sam zateči, če bi mu začela oblast vznemirjati obmejno života- renje. Niti sanjalo se mu ni, da bo njegovega bivanja in samotarenja pri Zgornji Sv. Kungoti tako kmalu in za vselej v življenju konec.

Čisto mirno je spal v noči s svojo ženo v izbi, ko so vdrli orožniki in stražniki ter so mu napovedali aretacijo. Niti enega trenutka ni imel prilike, da bi se bil postavil po robu tolikeri premoči. Na mah je bil v verigah. Mirno je moral gledati hišno preiskavo, pri kateri so naleteli koj in brez vsakega truda na mnogo več, kakor so pričakovali. Z mojim strom vred je bila zaplenjena celotna ob mejo prepeljana delavnica.

Policijski agenti so razložili po mizi in postelji veliko košaro, ceker in zaboj. V zaboju so bile vse mogoče priprave za ponarejanje, barve, kemikalije in še nacufana svila za dolarski papir. Najbolj so bili veseli detektivi svoj čas od Rupnika Juriju izročene debele knjige z izdelki stodinarskih, deset-, dvajset- in petdesetdolarskih bankovcev.

Pri tolikem in najbolj obtežilnem gradivu je bil Jurij brez besedice zagovora. Pustil se je odvesti v avto, s katerim so se pripeljali policisti iz Maribora.

poslopje žrtev mladostne neprevidnosti. Zakonca Krmeč sta se odpeljala v Maribor na sejm. Doma je ostal 11 letni pastir Franc Pavlič, katerega je bodlo v oči osje gnezdo v velikem gospodarskem poslopju. Fantek se je lotil os z žveplenim zakadom, kakor ga uporabljajo za žvepljanje sodov. Goreči zakad je potisnil med slamo na strehi proti osam. Takoj se je vnela slamnata streha in že je bilo v objemu plamenov vse poslopje, katero je pogorelo. Domači gasilci so obvarovali sosedna poslopja. Škoda je le delno krita z zavarovalnino. Pastir Pavlič je po nehote povzročeni nesreči neznan kam zginil.

Pesestnik padel s škednja. V Bukovcih pri Ptujju je padel s škednja in je obležal nezavesten z notranjimi poškodbami 60 letni posestnik Ivan Korenjak. Poškodovanega so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Enoletni otrok se polil z očetno kislino. Zakonca Pišek v Apačah v župniji Sv. Lovre na Dravskem polju sta bila zaposlena izven hiše. Doma se je polila enoletna hčerka Ivanka z očetno kislino in se je hudo opekla po obeh nogah. Opečenega otroka so spravili v ptujsko bolnišnico.

Utonil pri kopanju. Zadnjo soboto se je podal v Voglajno v Gaberju pri Celju kopat Jože Golob, 26 letni v Westnovi tovarni zaposleni delavec iz Sp. Hudinje. V njegovi družbi je bilo več kopalcev, a nobeden ni opazil, da je zašel Golob v 4 m globok tolmun ter zginil. Golobovo truplo je naplavila Voglajna blizu Celja v nedeljo zjutraj. Pri kopanju smrtno ponesrečeni ni znal plavati.

Pri padcu po stopnicah si zlomil nogo. Na Selu pri Velenju je padel doma po stopnicah 68 letni Franc Žerjav in si je zlomil desno nogo nad kolenom. Žerjav se zdravi v celjski bolnišnici.

Strelna ubila ženo. Iz Zagorja pri Pilštaju poročajo: V noči na 25. julij je strelna tudi v naši župniji zahtevala človeško žrtev. Ob 23.45 je tarilo v hišo posestnika Mihaela Polšaka. Strelna je razrukala strop v spalnici, razbila eno okno in v sobi zra-

ven okna stoječo omaro ter ubila pri peči stoječo ženo Marijo. Rajna je bila šele 24 let stara in zapušča tri majhne otročiče. Bila je veselega značaja, dobra in ljubezniva mati svojim otrokom, verna žena, pridna, marljiva in vestna delavka, tako da jo bomo vsi težko pogrešali. Njena dobra dela ji naj Gospod obilno poplača v nebesih!

Dve nesreči v litijskih kamnolomih. V železniškem kamnolomu pri Renkah v Litiji je voziček »kipar« zadržal v kolenu levo nogo progovnemu delavcu Viktorju Kovachu iz Tirne. Hudo poškodovanega so odpeljali v ljubljansko bolnišnico. — V kamnolomu v Strmolah pod vasjo Gradec pri Litiji je vrtal miner Franc Brenčič iz Podstarjencev. Naenkrat se je odtrgala s pobočja velika skala in ga je podsula. Brenčič, ki je sedel pri vrtanju, je videl skalo, a se ji ni mogel več umakniti, medtem ko ji je njegov tovariš ušel. Skala ga je hudo poškodovala in so ga oddali v zelo resnem stanju v ljubljansko bolnišnico. Ponesrečeni je oče veččlanske družine.

Oče treh nepreskrbljenih otrok smrtno ponesrečil. V občini Litija nad vasjo Zapodje lomijo v kamnolomu kamenje za apnenec. Nalomljeno kamenje vozijo v apnenčarske peči nasproti postaji Kresnice. Zaposlenih je 26 delavcev-minerjev. Franc Stražar, 42 letni mali posestnik iz Zapodja, je vrtal v družbi Ivana Škarje luknjo v skalovje. Kakih 30 metrov višje se je sprožila skala in se je zakotalila navzdol. Škarja se je ognil skali s pobegom, Stražarja pa je stisnila, mu strla lobanjo in prsni koš tako, da je obležal na mestu mrtev. Smrtno ponesrečeni zapušča vdovo in tri nepreskrbljene otroke.

Huda nesreča delavca na Kočevskem. V okolici Stare cerkve na Kočevskem regulirajo Rinžo. Pri regulacijskih delih je bil zaposlen 38 letni delavec Franc Naglič iz Slovenske vasi. Dne 28. julija je položila vsa parčja delavcev v novi strugi razstreljevalne mine. Dve sta se koj vžgali, tretja pa ne, ker je bila zvezana z daljšo vžgalno

vrvico. Naglič se je pred eksplozijo prehitro približal skalovju in mu je razstrel mine bušil v obraz, da se je hudo ranjen zgrudil. Naglič ima razkažen obraz in so ga prepeljali v resnem stanju v ljubljansko bolnišnico.

Orožnik utonil pri kopanju. Pri kopanju je utonil v Krki pri Novem mestu 34 letni orožniški pripravnik Radej Jukič. Smrtno ponesrečeni je bil doma iz Kurjaka v bosanski občini Utbina, kjer zapušča ženo in štiri otroke.

Razne požarne nesreče. V Hotemažu pri Kranju na Gorenjskem je udarila v noči med nevihto strelna v kozolec posestnice Kalan, po domače pri Hrvatu. V kozolecu je bilo polno žita, en voz pa je bil še naložen v bližini. Slučajno sta privozila mimo dva motociklista, ki sta takoj začela omejevati ogenj na ta način, da sta metala snopje iz kozolca. Rešila sta tudi poln voz žita, ki je stal poleg kozolca. Pri tem delu so jima pomagali tudi že domačini, ki so prihiteli na kraj požara. — V gospodarsko poslopje posestnika Karla Sorčaka na Leskovcu pri Pragerskem je udarila strelna. Rešili so le živino. Pri gašenju je padel gospodarju goreč tram na noge in jih močno poškodoval. — V Zg. Radvanju pri Mariboru je vpepelil ogenj stanovanjsko barako Milke Planinc, ki je oškodovana za 5000 din. — Zvečer se je pojavil ogenj na Sp. Hajdini pri Ptujju v škedaču posestnic Julijane Mustafa in Marije Bezulič. Ogenj se je naglo širil in je ogrožal sosedna poslopja. Domači in ptujski gasilci so ogenj omejili in so obvarovali posestnici pred večjo nesrečo. V tem primeru gre najbrž za požig iz maščevanja. — Pri Sv. Martinu na Pohorju je zajel požar gospodarsko poslopje posestnika Pavla Podvršnika. Gasilci so ogenj omejili. — Strelna je udarila v Brodu pri Kostanjevici v hlev posestnika Jožeta Kodriča. Poslopje je popolnoma pogorelo in znaša škoda 15.000 dinarjev. — Med nočno nevihto je udarila strelna na Gor. Gradišću pri Dolenjskih toplicah v kozolec posestnika Erbeznika. Lju-

Hitro za Potočnikom je bil predan sodišču tudi Franc Rupnik.

Obsodba in smrt

Preiskava se je vlekla nekaj nad pet mesecev. Zaslišanih je bilo bogznaj koliko oseb od severne meje do Pragerskega in Ptujja.

V preiskovalni zapor je bilo oddanih poleg glavnih dveh krivcev več osumljenih, katere so izpustili hitro. Aretirani niso izdajali in zakapali drug drugega. Radi tega je bilo tudi to, kar je očitala obtožnica mojstroma, malenkost v primeri s tem, kar sta resnično zakrivila na občutno škodo države.

Jurij je čutil že v preiskavi, da bo tokrat v kaznilnici po njem, na toliko bo obsojen. Noč in dan je razglabljal, kako bi potegnil iz zavora s kako zvijačo, na svoj zagovor in milost pred poroto ni mogel računati. Bil je vidno ter res hudo bolan na pljučih. Jetičnih ne oddajajo iz zaporov v navadne bolnišnice in osobito pa še njega ne, ker je enkrat že pobegnil tako drzno v bolniški halji.

Cela dva meseca se je delal norega v tistem upanju, da se bo zmazal v umobolnico in od tam v zlato svobodo. Za njegovo glumljenje blaznosti pa se nikdo niti zmenil ni.

Veliko pametneje nego Jurij je nastopal v preiskavi mojster Rupnik. Preiskovalnemu sodniku je narekoval take zapisnike, kakor da se sploh ni ukvarjal s potvarjanjem bankovcev. Delal je le tozadevne poskuse sam zase in niti eden njegovih poskusnih falzifikatov ni krožil v prometu.

Ko je bilo po več mesecih popisanih kilograme zaslišanj, je sestavilo državno pravdnništvo obtožnico ter obtožilo sedem ljudi.

Pri porotni obravnavi 26. maja 1926 je bil obsojen Jurij Potočnik na 20 let. Drugi mojster, Franc Rupnik, si je sklepal kazen z več nego advokatsko spretnostjo zagovora na trimesečni zapor, katerega je preстал v preiskavi in je bil koj izpuščen. Obsodba je zadela še enega kmeta, ker se je zoperstavil z vilami aretaciji. Ostali štirje obtoženci so bili oproščeni.

Po potrjeni obsodbi je bil Jurij Potočnik predan mariborski kaznilnici. Od prisojene mu kazni je preстал samo sedem mesecev. Pretrgala mu je nit burnega življenja jetika v kaznilniški bolnišnici dne 12. marca 1927, na dan, ko je bil njegov somojster Franc Rupnik drugič na zatožni klopi.

(Dalje prihodnjije)

ali da bodo postaje v pristaniščih oddajale povetja in navodila ladjam, ki so še daleč od luke. Goni ga motor, ki je visok 1.20 m. Kako glasen je ta novi ameriški zvočnik, se najbolje razvidi na poskusih, ki so jih delali ob bregovih Niagarskih slapov. Izkazalo se je, da je bil zvočnik precej glasnejši kakor pa bučanje silnih slapov Niagare.

52 banan pojedel v 20 minutah

V kraju Coraki v južnem Walesu na Angleškem je neki Mervin Walmsey v 20 minutah pojedel 52 banan. Prvih 25 banan je pospravil v kratkih petih minutah, potem je šlo počasneje. Banane, ki jih je možak toliko v kratkem času pojedel, so vsaka 15 do 17 centimetrov dolge.

dje so prihiteli pravočasno na pomoč in so oteli kozolec pred popolnim uničenjem. —

Razne novice

Vinarska šola v Mariboru je kmečkemu ljudstvu za življenje usposobila 22 ljudi. V soboto, 30. julija, je naša ljudska univerza: Vinarska šola, že šestinšestdesetih poslala med naše kmečko ljudstvo usposobljene, življenja zmožne ljudi, katere je za težavno kmečko življenje pripravljala skozi dve leti. Zaključek letošnjega šolskega leta je pričel s sv. mašo. Po službi božji se je vršila zaključna slovesnost v dvorani na Vinarski šoli. G. ravnatelj Priol je pozdravil goste, predvsem višjega banovinskega uradnika inž. Simoniča iz Ljubljane kot zastopnika banske uprave. Sledilo je letno poročilo o delovanju zavoda. Za tem je razdelil zastopnik banske uprave spričevala 22 absolventom, od katerih so dovršili šolo trije z odličnim, 17 s prav dobrim in 2 z dobrim uspehom.

Okrožje ZAKŠ Maribor vabi vse one, ki bodo sodelovali pri Kmečki skupini 14. avgusta, na sejo, ki bo 7. avgusta ob 10 v restavraciji Gambin v Mariboru. Tovariši, ki so prevzeli organizacijo voz in skupin, se morajo seje udeležiti!

Vpisovanje v Legatov Enoletni trgovski tečaj v Mariboru je dnevno od 10. do 12. v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. Učni program in pojasnilo brezplačno. Lastni dijaški internat. 1158

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 964

Javna zahvala

Krajevni pomožni in razdeljevalni odbor na Bučah za v letu 1937 prizadete kraje Buče, Kozje, Pilštanj, Podčetrtek in Polje, se tem potom najiskrenejše zahvaljuje: preč. kn.-šk. lavantinskemu ordinariatu v Mariboru, kr. banski upravi v Ljubljani, okrajnemu načelstvu v Šmarju pri Jelšah, vsem članom okrajnega pomožnega odbora v Šmarju pri Jelšah, za prav dobro organizirano in izvedeno pomožno akcijo. Nadalje se zahvaljujemo vsem društvom ter poznanim in nepoznanim dobrotnikom, ki so s sodelovanjem, živili, denarnimi prispevki in na kakršen koli način priskočili na pomoč ter rešili tukajšnje prebivalstvo najhujše bede in pomanjkanja.

Krajevni pomožni in razdeljevalni odbor, Buče, dne 28. julija 1938.

Obžalovanja vredni slučaji

Od vlomilcev opljenjen gradič. Jožef Tšcharre, trgovec v Mariboru, posedal v št. Jurju ob Pesnici gradič »Mirni dom«. V gradič je bilo vlomljeno v noči od neznanec, ki so odnesli iz 14 sob posteljnino, perilo, obleko in gosli, katere so vredne 6—7 tisoč dinarjev. Skupna škoda znaša 25.000 din.

Napad. V Zavrču v Halozah je bil napaden in huje zaboden v desno roko 20 letni viničarski sin Anton Kranjc, ki se je zatekel po zdravniško pomoč v bolnišnico v Ptuj.

Roparski napad pri Ljubljani. Na Šmartinski cesti blizu Novih Jarš pri Ljubljani je bil izvršen v noči drzen roparski napad. Nikolaj Makar, 31 letni krošnjar iz Metlike, je prosil v šventnerjevi gostilni v Vel. Jaršah za prenočišče, katerega pa radi prenapolnjenosti ni dobil. V pogovor sta se ymešala dva mlajša pivca od sosedne mize. Svetovala sta krošnjarju, da se bo lahko poceni prespal v Šmartnem. Makar je verjel neznanecema in je stopil z njima iz

krčme. Komaj so se oddaljili nekoliko od gostilne, sta napadla lopova krošnjarja, ga podrla na tla, mu zamašila usta in mu iz notranjega žepa telovnika iztrgala sukneno vrečko, v kateri je hranil 5700 din v bankovcih in krošnjarsko knjižico. Ugrabila pa sta mu tudi dva kosa blaga za obleko, enega rjave, drugega črne barve. Nato sta pobegnili čez polje in izginila v temo.

Vlom v šivalnico. V noči med hudo nevihto je bilo v Kranju vlomljeno v šivalnico trdnice Crobath. Vlomilci so odnesli perila za 5000 din.

★

Slovenska Krajina

Prekmursko okrožje. Okrožni telovadni nastop Fantovskih odsekov v Soboti. Dne 21. avgusta bo javni telovadni nastop prekmurskih FO in DK. Dopoldne bo sprejem naših bratskih odsekov in deklških krožkov na postaji, nato spreved v cerkev, blagoslovitev praporov, nato sv. maša in pridiga. Po sv. maši bo spreved skozi mesto na stadion SK Mure v Soboti. — Ob 15 bo telovadni nastop z zelo peštrm sporedom. Vsi takrat v Soboto, da vidite našo mladino po enem letu njenega dela!

Turnišče. Pretekli teden se je pripeljala k nam z velikim tovornim avtomobilom večja skupina izletnikov pod vodstvom njih dušnega pastirja. Ogledali so si cerkev in njene zgodovinske znamenitosti. V petek popoldne (22. p. m.) bi se kmalu zgodila nesreča, ki bi lahko poleg velike materialne (gmotne) škode zahtevala tudi človeških žrtev. Selili so namreč mlatilni in parni stroj (damfar) in ko je šestnajstletni fant Štefan T. peljal slednjega, so se mladi konji vsled izhajajoče sikajoče pare splašili ter začeli s strojem v galopu bežati. Zahvaliti se je samo smelosti nekoga akademika in g. Miholiča, ki sta skočila pred drveče konje ter jih ustavila. — Precej prahu in nepotrebnega govorjenja je vzbudilo pri nas ugotovitveno postopanje glede pokopališča, katerega si lastita cerkev in občina. Zadevo bo dokončno rešilo sodišče. — Pretekli teden smo na tem mestu poročali, da je letošnja žetev bila še zadovoljiva, a sedaj z žalostjo v svojih srcih moramo priznati, da precej skeptično gledamo na jesenski pridelek in vse to zaradi prevelike suše. V bolj kameniti zemlji je že koruza popolnoma ovenela, ravno tako drugi prideški. Repe se nam pa niti ne izplača sejati, ker je oranje težko kot bi eral cesto in seme zaradi suše niti ne bi vzkliklo. Tudi travniki so skoraj goli. Nekaj otave je samo po »dnečnih« krajih in vse to sedaj, ko se bliža čas košnje. Ljudje skoraj obupani sklepajo roke k molitvi ter prosijo Boga, da jim da čim prej dežja, ker bo sicer prišlo do velikega pomanjkanja; kajti pridelek ne bo zadostoval niti njim, a kaj bodo dali živini.

Gomilice. Prejšnjo nedeljo dne 24. julija smo imeli letno »proščenje«. Cerkevne obrede je opravil turniški g. kaplan. On je tudi imel lepo pridigo o sveti Ani, patroni naše kapelice. V soboto 30. prejšnjega meseca pa smo slovesno sprejeli novega dušnega pastirja salezijanske družbe gospoda Cvetko Ivana, ki je v kapelici rodne vasi opravil prve litanije. V nedeljo pa je imel v župni cerkvi v Turnišču novo sv. mašo. Pridigal mu je rojak g. Tkalec, duhovnik iste družbe kot novomašnik. Zanimivo pri g. novomašniku je to, da je duhovniški poklic dobil že bolj pozno, ker je začel študirati že po dovršenem dvajsetem letu. Prvotno se je posvetil čevljarskemu poklicu in ko je v samotni delavnici sedel zatopljen v svoje vsakdanje delo, je bil klic Gospodov vedno močnejši, zato je zapustil čevljarski stan ter šel študirat in sedaj je postal dušni pastir v Donboskovi

družbi, kjer mu želimo božjega blagoslov., da bo lahko rešil mnogo duš, ki še mogoče sedaj tavajo v temi in zablodah.

Obmurske vasi. Posledice poplave, ki nam je povzročila neprecenljivo škodo, še čutimo sedaj. Sicer smo dobili nekaj podpore, za kar se prav lepo zahvaljujemo, vendar pa je vsa ta podpora v primeri s škodo malenkostna. Dejstvo, da se »povoden« skoraj vsako leto ponavlja, glasno vpije po čim prejšnji regulaciji Mure, ker sicer nikoli ne bomo varni. Sicer se je o tej stvari že mnogo pisalo, zato prosimo merodajne činitele, da čim prej vse potrebno ukrenejo, da se enkrat za vselej neha vedno se ponavljajoča nevarnost. V Gornji Bistrici ima g. Roškar svoj brod, vendar pa dovoz k njemu ni mogoč, kar je še posledica zadnje poplave. Interesenti prosimo lastnika, da naredi pot, ker bi jo že večkrat rabili.

Debrovnik. Mnogo jih je, ki mislijo, da smo pri nas samo Madjari, zato se v slovenskih časopisih nič ne oglašamo. Da temu ni tako, vam povemo nekaj novic, ki so se zadnje čase pri nas zgodile. — Sedaj mlatimo. S prideikom smo še kar zadovoljni. — Suša je tudi pri nas velika. Bojimo se, da bo vsled pomanjkanja dežja jesenski pridelek slab. — Pojavilo se je nekaj primerov slinavke in parkljevke, zato je prehod goveji živini prepovedan. — V ponedeljek 25. julija smo imeli Jakobovo »proščenje«, ki ni bilo posebno obiskano, kar je tudi razumljivo. — Naš bivši kaplan g. Zelko se že dalje časa zdravi v zdravilišču na Vurbergu. Sedaj dobimo novega kaplana g. Korena, ki so doslej delovali v Dolnji Lendavi. Želimo jim, da se med nami prav dobro počutijo. — Malo je manjkalo, da ni za večno zapustila te doline solz gđc. Teri Trajber. Po napornem dopoldanskem delu na travniku se je vsa razgreta vlegla v senco in se pri tem hudo prehladila, na kar je dobila pljučnico. Deset dni je ležala v mursko-soboški bolnici, kjer je malo okrevala ter se vrnila domov pod zdravstveno nadzorstvo dr. Oršiča. Njeno zdravstveno stanje je sedaj že precej dobro ter že hodi po koncu. — Vinske gorice nam letos obetajo primeroma dober pridelek, če ne pride zopet kaka kažen božja.

Sv. Sebeščan. Zadnji četrtek je bila nad gornjim Prekmurjem velika nevihta. Okrog petih popoldne je začelo treskati in bliski so švigali od vseh strani. Kar naenkrat se oglasi gasilski znak in vsi smo vedeli, da gori v bližini. Strela je udarila v hišo trgovca Zelko Petra. Domači niso niti vedeli, da nad njimi gori, ko je prihitel sosed in jih obvestil, da je njihova hiša v plamenu. Prihiteli so sosedje in gasilci ter so rešili, kar se je rešiti dalo. Trgovski lokal so popolnoma izpraznili. Dosti blaga se je pa pokvarilo, posebno manufakturnega. Nekaj blaga je pa bilo tudi ukradenega. Trgovec je bil zavarovan, najbrž pa celotna škoda ne bo krita z zavarovalnino. Prijubljenega trgovca pomiluje vsa okolica. — Ta dan je bil sploh dan nesreč v naši okolici. Strela je udarila tudi v več drugih poslopij v bližnji okolici in videli smo več požarov. Dežja pa smo dobili vseeno premalo in je ponekod že suša. — Nesreča se je zgodila tudi pri Palatinovi mlatilnici. Mladoletnemu hlapcu Janže Lujze je mlatilnica zmečkala roko. Zdravi se v soboški bolnišnici.

Sv. Sebeščan. Naš farni dom je pod streho. Zdaj smo si oddahnili. Dom je krasen in bi bil v ponos velikim faram, kaj šele naši mali farici! Dom je vreden okrog 100.000 din in bo še poznim rodovom pričal, kako požrtvovalne farnike je nekoč imela sebeščanska fara. Nekaterim se zdi nemogoče, da smo si postavili tako veličasten dom. In še to se jim zdi zelo čudno, da bomo ta dom že letos popolnoma plačali ali pa bo ostalo le malo dolga. Ponosni smo na ta svoj dom, ker je to prvi katoliški prosvetni dom v Prekmurju!

Prosvetni tabor v Laškem

Kot zaključek naših taborov v letošnjem letu se vrši prosvetni tabor v Laškem dne 21. avgusta s celodnevno prireditvijo. Prosveta v Laškem je začela v zadnjih dveh letih s temeljitim delom. Nabavila si je novo zastavo, katera je bila blagoslovljena v preteklem letu. Pripravlja se za postavitev novega doma. Fantovski odsek in dekliški krožek sta zbrala pod svoje okrilje vso zavedno katoliško mladino iz Laškega in okolice. Ta mladina hoče s pomočjo vseh od-

sekov laškega okrožja in celjske podzveze pokazati, kaj se je naučila v preteklem letu, ko je zopet svobodno zadihala. Kakor čebelica se pridno pripravlja za 21. avgust ter je gotovo, da bo tabor v Laškem eden najlepših podeželskih taborov v letošnjem letu. Opozarjamo vse zavedne Slovence, da pohitite 21. avgusta v lepo mesto Laško, da skupno manifestiramo za naša katoliška in narodna načela. Natančnejši spored prireditve bomo še priobčili.

Društvene vesti

DEKLIŠKI DAN NA BETNAVI — NAŠ PRAZNIK

Hoteli bi boljše čase. Vemo, prišli bodo, ko bo naš rod bolj božji, zvestejši v izpolnjevanju božjih zapovedi, pokornejši naukom sv. očeta. Trdi čas je rodil trda srca. Omehčati in za milost pripraviti jih more le Marija, Zvezda vodnica, Mati milosti. In Ona to more! Zato:

Povsod Boga po Mariji!

Slavnostna akademija v nedeljo, 14. avgusta, ob 19.30 v razsvetljenem betnavskem parku naj to izrazi s sporedom:

1. Otvoritveni govor.
2. Igra »Čudovita pot Kraljevega otroka«.
3. Petje.
4. Evangeljsko-dramatski prizor.

Procesija z Najsvetejšim z gorečimi svečkami po parku in večernice.

Slavnostni dan

S sv. mašo, ki jo opravi na Marijin praznik ob 6.30 prevz. g. škof dr. Iv. Tomažič, in s skupnim sv. obhajilom izprosimo sebi, vsej naši dekliški skupnosti, našim družinam in našemu narodu življenje iz vere — polno dobrih del! Dekliški dan bo obrodil popoln uspeh, če bomo razumele, da je sv. maša središče dekliškega dneva in središče vsega našega življenja!

Dekle, ki hoče biti ponosno in božje dekle, mora vedeti, da je družina svetišče in da se začne graditi to svetišče že v zgodnji mladosti. Ni nam novo, da je družina — vir vse sreče naroda — v nevarnosti zato, ker je Bog moral iz naših družin.

Zato se vrši slavnostno zborovanje pod geslom:

Našemu dekletu, naši družini Boga!

1. Slovensko katoliško dekle in naš čas.
2. Tvoja naloga v delu za družino.
3. Govor zastopnika škof. Katoliške akcije.

Dobro je srce slovenskega dekleta! Naj ga osvoji Kristus in naj bo dekletovo srce odslej sedež Kristusove Ljubezni: radodarne, postrežljive, vesele in hitre ljubezni do vsega, kar je božje. In božje je: naš poklic, naš stan, naše dolžnosti in vsi naši bližnji! Božja je naša slovenska domovina in naš slovenski rod!

Stanovska zborovanja z geslom

Kristusova Ljubezen nas vodi!

naj praktično pokažejo:

1. Poslanstvo dekleta v kmečkem stanu.
 2. Poslanstvo dekleta v obrtniško-delavskem stanu.
 3. Poslanstvo inteligentke, nameščenske.
- Ta zborovanja vodijo dekleta.
- Po obedu sledi prireditev s prispevki posameznih župnijskih skupin in godba.
- Sklepni govor: Slovensko katoliško dekle slovenskemu narodu.

Večernice z nagovorom »Naša zastava, naš znak«. Litanijske in blagoslov z Najsvetejšim. Pesem: »Povsod Boga!«

Navodila

1. Dekliški dan na Betnavi je namenjen dekletom lavantinske škofije, iskreno vabljeni so pa vsa slovenska dekleta!

2. Vsaka udeleženka mora imeti knjižico in znak. Naročite oboje takoj pri župnijskem uradu ali župnijski zastopnici. Dekleta, ki so izven lavantinske škofije, naj naroče knjižico in znak na naslov: Betnava-Maribor, Zveza katoliških deklet.

3. Vsa oskrba, znak, knjižica, prenočišče (na slami), čaj za zajtrk — stane 6 din. Plača se skupno s knjižico. Prenosišče na postelji stane posebej 10 din.

4. Hrano prinesite s seboj! Le deloma jo boste mogle dobiti na Betnavi. Vsaka naj prinese s seboj kozarec in rjuho!

5. Obleka naj bo primerno dostojna, za pozdrav Prezvzišenega in za sv. mašo!

6. Vse udeleženke naj prihajajo v župnijskih skupinah in morajo biti v nedeljo, 14. avgusta, ob sedmih zvečer na Betnavi!

7. Četrtnsko vožnjo imamo v zvezi z narodnim taborom v Mariboru. Naročite pravočasno knjižico za narodni tabor, ki vam dajo pravico do četrtnske vožnje.

8. Dekliški dan je verska prireditev. Podprite jo z molitvami in žrtvami. Potem bo svidenje veselo!

Učiteljica in Dekliški dan

Tudi ti, ki se trudiš v delu za mladino, si iskreno vabljena na Betnavo!

Po dekliškem dnevu se takoj prav tam — v gradu — prične tečaj za vas. Naj povemo spored?

Od 16. avgusta zjutraj do 19. avgusta zjutraj bodo za vas duhovne vaje, ki jih bo vodil preč. g. Oberžan. Takoj nato se 19. avgusta začne tečaj Katoliške akcije za učiteljice in traja do 21. avgusta zjutraj. Predavateljji gg.: Oberžan, dr. M. Kejžar, Kopriva, dr. Fajdiga, katehistinje.

Oskrba za vseh pet dni 120 din. Prijave do 12. avgusta na Betnavo pri Mariboru!

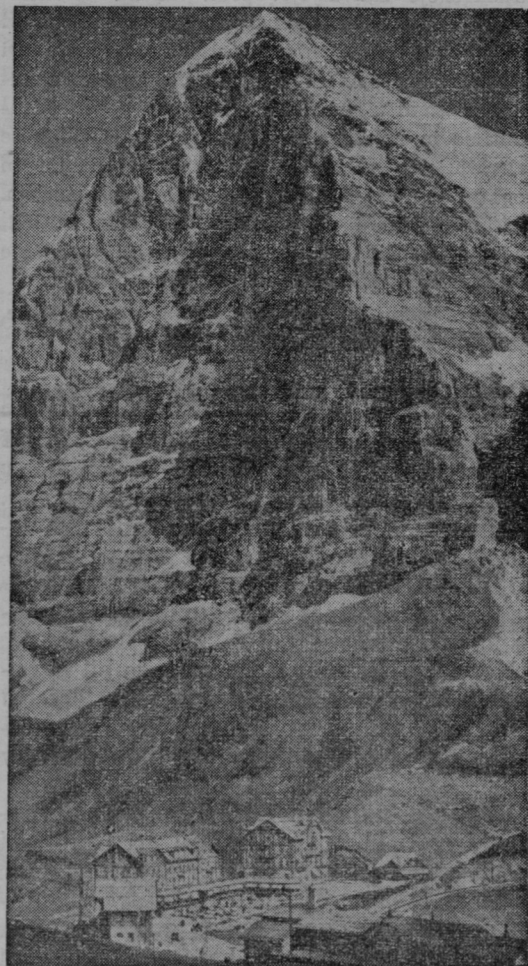
Iskreno vabljene!

★

Pobrežje pri Mariboru. Komaj dobrega pol leta je, ko smo ustanovili Prosvetno društvo in druge naše katoliške organizacije na Pobrežju, in danes nas je že toliko, da nam je tudi največja dvorana že premajhna, kar smo videli pri zadnjih prireditvah, ko niso vsi dobili prostora. Da so naše organizacije najmočnejše na Pobrežju, smo dokazali z našo udeležbo na narodnem taboru pri Sv. Trojici, kamor nas je šlo nad 300 vkljub slabemu vremenu. Z ozirom na tako velik razmah naših društev smo sklenili, da si na Pobrežju postavimo tak dom, kjer bo za vse pro-

stora in ki bo odgovarjal našim potrebam. Pred tremi meseci izvoljeni akcijski odbor, katerega smo pri njegovem stremeljenju vsi podprli, je pokazal take uspehe, da smo danes tako srečni, da posedujemo na Aleksandrovi cesti, dobrih sto metrov za pokopališčem, dvostanovanjsko hišo z nad 3600 kvadr. metri veliko parcelo. Božja previdnost je tako uravnala, da smo dobili velikega dobrotnika v osebi g. Matije Rozmana, kamnoseškega mojstra na Pobrežju (katerega vsem toplo priporočamo!), ki nam je omenjeno posestvo s stanovanjsko hišo prodal pod zelo ugodnimi pogoji in tako omogočil, da bo v nekaj mesecih dograjen vsem našim zahtevam odgovarjajoči Prosvetni dom. Ker je občina Pobrežje ena največjih podeželskih občin v dravski banovini, kjer je nemškutarstvo svoj čas bilo zelo razširjeno in je bil tudi zmotni marksizem globoko ukoreninjen, vršijo naša društva velevažno nalogo tudi v narodnem oziru, zaradi tega se obračamo do vse naše širše javnosti, da nas pri našem delu podpre. Te dni se bodo oglasili naši fantje, moške in dekleta pri Vas s prošnjo za kako podporo bodisi v denarju ali blagu. Prosim Vas, da jih ne odslovite praznih rok!

Št. Ilj v Slov. goricah. Na telovadišču pred šolo je silno živahno. Katoliška šentiljska mladina se pripravlja na telovadni nastop, ki bo v nedeljo, 7. avgusta, ob 15. Odkar je v naši državi svoboda organiziranja v mejah državnih zakonov, so se vrste katoliške šentiljske mladine močno razširile in ojačile. Nastopile bo okrog sto članov in članic. Prijavili so se pa tudi fantje iz Maribora in iz Kamnice. Po telovadnem nastopu bo prosta zabava. Stari šentiljčani so se držali gesla: Skupaj držimo! ni kadar koli je slovenska in katoliška šentiljska mladina priredila kakršno koli prireditev, so šentiljčani res skupaj držali, prišli so na prireditev. Šentiljčani! Držimo se tega preizkušenega gesla tudi v

Doslej nepremagljivo severno steno švicarske 3975 metrov visoke gore Eiger so preplezali zadnje dni: Monakovčana Vörg in Heckmaier ter dva Dunajčana: Kasperek in Harrer.

nedeljo, 7. avgusta! Prav iskreno pa vabimo tudi naše sosede! O Mariborčanih pa si tako-le mislimo: V Mariboru ne bi letos obhajali 20 letnice Jugoslavije, če bi ne bil št. Ilj tako narodno zaveden kot je bil in je še danes. Mariborčani: Dobrodošli!

Sv. Jurij ob Pesnici. Preteklo nedeljo se je vršil v obmejnem Sv. Juriju ob Pesnici ustanovni občni zbor Prosvetnega društva. Prostorno Hladejevo gostilno so udeleženci napolnili do zadnjega kotička. Zlasti mladina se je zbrala v nepričakovano lepem številu. Manjkali seveda niso stari ljubitelji katoliške slovenske prosvete. Na zboru sta govorila g. Mirko Geratič kot zastopnik Prosvetne zveze iz Maribora, in priljubljeni nekdanji šentjurski učitelj, sedaj šolski upravitelj v Limbušu, g. Ferk. Koliko krasnih misli o potrebi katoliške prosvete na meji je bilo podanih na tem zboru in s kakim ognjem so šentjurski občani obsodili one, ki igrajo v naši obmejni varšici dvojno moralo in hujskajo mladino proti vsemu, kar je v zvezi s cerkvijo in »farji« ter narodno zavestjo! Soglasno je bil izvoljen za vodstvo novi prosvetni postojanki na meji odbor z g. Ivanom Hladejem in najbolj agilnimi šentjurskimi fanti na čelu.

Hoče. V nedeljo, 31. julija, je tukajšnje Prosvetno društvo ob 20 priredilo krasno spevoigro »Čevljar in vrag«. Igralci so v splošno zadovoljnost gledalcev izvedli igro naravnost sijajno. Vsi, ki so igri prisostvovali, so bili presenečeni nad dovršenim petjem kakor tudi igranjem naših vrlih fantov in deklet. Ljudstvo si bo igro ohranilo v trajnem spominu. Fante in dekleta prosimo, da nam nudijo še kaj podobnega!

Sv. Peter v Savinjski dolini. Fantovski odsek aprizori v nedeljo, 7. avgusta, ob 15 v cerkveni dvorani spevoigro »Kovačev študent«. Moški pevski zbor zapoje pred in po igri nekaj narodnih pesmi. Vabljeni ste vsi!

Št. Andraž pri Velenju. Vsak tujec, ki je kdaj prišel v našo župnijo, ni mogel prehvaliti njene ljubkosti in mirnosti ter prijaznosti njenih prebivalcev. Ni mogoče kakšen trg pri nas, niti vas ni, zato tudi nimamo razen cerkve in šole nobenih javnih poslopij, s katerimi bi se mogli ponašati. Ali to, kar imamo, ni slabo ter je s svojo zunanostjo v lepem skladu s prijazno okolico. Sedaj pa se je začelo urejevati še pokopališče. Cerkveni konkurenčni odbor se trudi, da bi se v doglednem času zgotovila toliko potrebna ograja, koje delo je že v teku in ki bo res ne-

kaj izrednega. Sicer pa delo zadovoljivo napreduje, samo denarja nam zmanjkuje. Zato pa si pomagamo z različnimi prireditvami. Že lani v novembru se je vršila v ta namen velika tombola, ki je kljub že precej ostremu mrazu sijajno uspela. Predzadnjo nedeljo pa smo priredili igro »Stilmondski župan«, pri kateri je bil obisk nad vse odličen. Zlasti domačini so se to pot sijajno izkazali. Hvala vsem! Vendar pa ponovno prosimo, da nas obiščete še v nedeljo, 7. avgusta, popoldne, ko bomo igro ponovili. Prisrčno pa ste vabljeni zlasti iz sosednjih župnij!

Kapetan Fric Wiedemann, osebni tajnik Hitlerja, je odpotoval že drugič v London, da posreduje med Nemčijo in Anglijo.

Francoski letalski general Vullemin je povabljen od nemškega maršala Göringa, da obišče Berlin, kjer mu bodo razkazali nemške letalske naprave.

Soproga ameriškega predsednika Roosevelta bo govorila na svetovnem mirovnem kongresu v avgustu v Ameriki

Zdravilo, ki je iznajditelju prineslo plemiški naslov

Veliko pokrajin še danes trpi zaradi nalezljive bolezni malarije. Nekdaj je pa malarija bila razširjena še v pokrajinah, kjer danes te bolezni ne poznajo. K temu (da je ne poznajo) je pripomogel Robert Talbor, ki je koncem 17. stoletja začel zdraviti malarijo z zdravilom, dobljenim iz skorje drevesa kinina, katero so malo pred nastopom omenjenega zdravnika uvozili v Evropo. Med drugimi je Robert Talbor ozdravil tudi na malariji bolnega angleškega kralja Karla II., kateri mu je iz hvaležnosti leta 1678 podelil plemiški naslov. Prišedši na Francosko, je Talbor ozdravil na malariji bolnega sina francoskega kralja Ludovika XIV. Kralj je zapovedal, da se odkupi Talborovo zdravilo. Kraljeva nečakinja, Alojzija Orleanska, poznejša španska kraljica, je pa Talbora imenovala za svojega osebnega zdravnika. Kmalu nato so na Talbora in njegovo zdravilo pozabili in šele kemika Peletejc in Kavanta sta septembra 1820 iznašla kinin v današnji obliki. Danes se zdravi malarija tako, da dobi bolnik dnevno 1—1,2 grama kinina, in sicer zaporedoma 5—7 dni. Kot varstvo proti malariji se pa priporoča dnevno 0,4 grama kinina v času nastopa te bolezni. Vsako nadaljnje obolenje se zdravi na isti način.

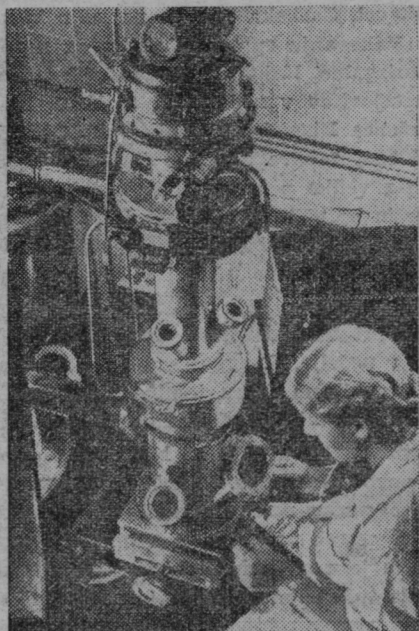
Velenje. Fantovski odsek v Šmartnem pri Velenju se pridno pripravlja na akademijo, ki jo priredi skupno z dekliskim krožkom v nedeljo, 7. avgusta, na novem letnem telovadišču, katero je že dograjeno. Z velikim trudom smo si zgradili to krasno telovadišče. Toda naš trud bo v nedeljo bogato poplačan, kajti pokazali bomo, kaj smo in kaj zmoremo. Ob 10 bo v župni cerkvi slovesna sv. maša, po sv. maši bo blagoslovitev novega telovadišča. Ob 15 bo javni nastop fantovskega odseka in dekliskega krožka, na katerega vabimo vse prijatelje!

Gornja Ponikva. Gališki fantovski odsek uprizori v nedeljo, 7. avgusta, ob treh popoldne v društveni dvorani pretresljivo versko dramo iz sedanjega časa: »Podrti križ.« Med odmori bo igrala godba gališkega FO na pihala. Vstopnina 10, 8, 5 in 3 din. Vabimo vse prijatelje, da se te prekrasne igre v obilnem številu udeleže.

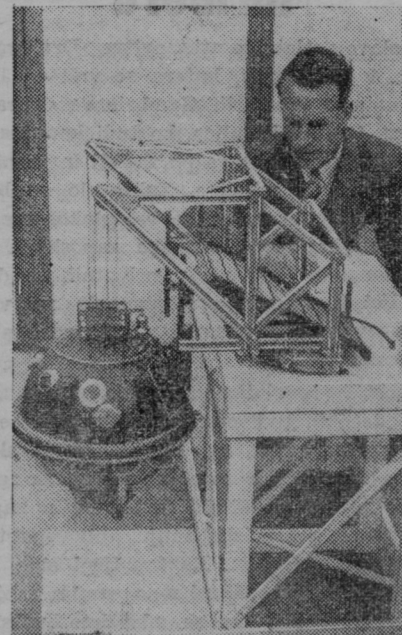
★

Vestnik Zveze bojevnikov

Dvodnevni izlet v Trst, Gorico, na Sv. Goro in na soška bojišča priredi Zveza bojevnikov v začetku oktobra. Prijave sprejema Zveza bojevnikov v Ljubljani, Kolodvorska ulica. Pohitite s prijavi, ker je rok samo do 10. septembra in šte-

V Nemčiji so iznašli mikroskop ali drobnogled, kateri s pomočjo električnega toka vsak najmanjši predmet 30.000 krat poveča. Doslej je bilo možno samo dvatisočkratno povečanje.

Novi rešilni čoln, katerega je iznašel angleški inženir Mason. Čoln je podoben krogli in kljubuje največjim in najnevarnejšim morskim valovom. Na sliki vidimo iznajditelja pri spuščanju čolna v morje.

vilo udeležencev omejeno. Znesek 210 din za osebo se lahko plača v treh mesečnih obrokih. Podrobna navodila bodo še sledila.

Tabor bojnikov na Brezjah bo 27. in 28. avgusta. Bojevnisko zborovanje bo združeno z blagoslovitvijo preurejenega prostora pred cerkvijo in blagoslovitvijo spominske plošče njenemu prvemu tajniku, bivšemu pok. vojnemu kuratu Francu Bonaču. Vabimo vse, da pridejo 27. in 28. avgusta na Brezje! Odbor Zveze bojnikov je zaprosil za četrtinsko voznino po železnici.

Naši rajni

Cvetkovec. Pred kratkim nas je zapustila za vedno Marija Dominko iz Cvetkovec. Rajna je bila vseskozi dobra in priljudna gospodinja in ni poznala razprtij; rada je pomagala revežem, naklonjena je bila raznim društvom, saj se je vsak ob potrebi zatekel k njej. Ob hiši žalosti se je od nje poslovil domačin Franc Petek, kateri je orisal njeno življenje, na pokopališču pa se je od nje poslovil g. župnik Josip Rehar. Vsi jo zelo pogrešamo ter izrekamo vsem domačinom naše sožalje — rajni pa želimo večni mir!

Sv. Barbara v Slov. goricah. Žalostno so zapeli zvonovi in oznanili novico, da je prenehalo biti srce priljubljenega mladeniča Viljema Višchanskij, star komaj 19 let. Bil je veselega in mirnega vedenja. Kruta usoda, kateri je zapovedoval alkohol, ga je iztrgala iz naše sredine. V ponedeljek zvečer se je vračal proti domu. Naenkrat prileti za njim neki moški, s katerim ni bil v nikakem sovraštvu, z nožem in z gumijevo cevjo v roki. Zabodel je rajnega petkrat in ubogi mladenič je obležal v mlaki krvi. Prenesli so ga v bližnjo hišo. Prejel je sv. zakramente za umirajoče ter v strašnih bolečinah umrl ob eni ponoči. Materi zemlji smo ga izročili v četrtek, 27. julija. Njegova zadnja pot je pričala, da je bil povsod spoštovan in priljubljen, ker mu je mnogo spremljevalcev položilo na mnogo prerani grob obilico cvetja. — Nepozabljeni Vilko, kličemo ti v zadnje slovo: Naj Ti sveti večna luč! — žalujočim naše sožalje!

★

Kongres gluhtonemih v Mariboru

S proslavo petletnice ustanovitve »Društva gluhtonemih v Mariboru«, katera se vrši od 13. do 15. avgusta v prostorih Gambrinove dvorane v Mariboru, Gledališka ulica, bo tudi kongres. Namen kongresa je zahteva po zaščiti in javni varnosti gluhtoneme mladine. Zahtevalo se bo: 1. uzakonitev šoloobveznosti za vso gluhtonemo mladino; 2. uzakonitev obveznega zaposlenja šolanih gluhtonemih delavcev v privatnih in državnih podjetjih v gotovem razmerju na vsakih 50 delavcev en gluhtonem; 3. pravna zaščita vseh gluhtonemih.

Dolžnost kličemo gluhtoneme same, starše z gluhtonemo dečo in tudi cenj. občinstvo, da se udeležite tega kongresa, saj samo sloga in skupno delo nas in podpora ostalih bo dovedlo gluhtoneme do pravic po šolski izobrazbi in zaposlenju gluhtonemih ter izboljšanju njihovega težkega gmotnega položaja. Razkropljeni smo širom naše banovine, prepuščeni smo samim sebi. Potreba je pokazala, da se združimo, ustanovili smo si lastno združenje, začrtali smo si smoter moralne in denarne podpore svojim revnim sošolci. Strmimo za nadaljno izobrazbo svojih članov, hočemo biti v podporo gluhtonem mladini, ker v nji vidimo našo bedo. Vse te na-

loge smo si začrtali pred petimi leti in ob proslavi petletnice želimo pokazati uspeh našega dela, katero delo sodite s stališča človekoljubnosti, da smo se potrudili dokazati naše stremljenje po napredku, kolikor nam je to v mejah danih razmer bilo možno. Čas nas kliče, odzovimo se, da bo naša in naše sotrpeče mladine bodočnost v svetu izboljšana. Pridite in prinesite s seboj svoje misli in nasvete!

Dopisi

Prevalje. Na povabilo g. župana Kugovnika so se v nedeljo, 24. julija, zbrali na Prevaljah člani narodnega sveta za Mežiško dolino, ki so pred 20 leti, ob prevratu, storili vse potrebno, da se je del koroške zemlje, Mežiška dolina, brez plebiscita priklopil k naši ljubljeni svobodni državi Jugoslaviji. Povabilu se je odzval tudi takratni predsednik narodnega sveta za Mežiško dolino, Andrej Oset, bivši posestnik Tolstovrške slatine, ki je pred 20 leti skupno z Lečnikom in Rifelnom ustanovil narodni svet in narodno stražo v Mežiški dolini. Andrej Oset je v odločilnem trenutku pripeljal na Koroško tudi svojega Šentjurskega rojaka nadporočnika Malgaja, ki je zbral 50 vojakov v št. Juriju in Celju ter jih pripeljal na Prevalje, od koder so zasedli Mežiško dolino in velik del Koroške. Na sestanku so bili navzoči tudi nekateri člani narodnega sveta iz Pliberka ter člani narodne straže in narodne žene iz deklaracijske dobe. Vsi so se slikali in bodo slike razstavljene na jubilejni kulturni razstavi ob priliki proslave 20 letnice Jugoslavije v Mariboru. Navzoči so bili: Andrej Oset iz Maribora, Lahovnik, Rifel, Franjo Lečnik, Beno Kotnik, Rozman Alojz, Mrkva, dekan Hornböck iz Mežice, Kumprej-Pluder, prof. dr. Sušnik, Doberšek, Stopar, Kugovnik, Grošelj, Kordež, Kofou, Arnoh, Peče, Cikulinik, Čas, Živec, Venjencel, gospe Lahovnik, Lamprecht Marija, Zodraut Marija, Peče Justa itd. Ob tej priliki so ob spominu na ustanovitelje narodnega sveta ter na 20 letnico osvoboditve in na Malgaja ter druge padle in umrle junake spregovorili pomembne besede gg. Doberšek, Beno Kotnik, p. d. Lubas, posestnik v Kotljah, bivši predsednik NS Andrej Oset iz Maribora ter sklenili, da se na dan 20 letnice prihoda Malgajeve čete, 6. novembra, vrši večja spominska slavnost na Prevaljah, na katero bodo povabljeni vsi borci in sodelavci za osvoboditev Mežiške doline in Koroške.

Sv. Lovrenc na Pohorju. V nedeljo, 7. avgusta, ob 11 dopoldne, po cerkvenem opravilu, ima krajevna organizacija JRZ Sv. Lovrenc na Pohorju svoj občni zbor v društvenem domu. Na zboru bo med drugimi poročal o važnih gospodarskih in političnih vprašanjih g. Marko Krajnc, tajnik JRZ v Mariboru. Krajevni odbor vljudno vabi vse šentlovrčane in puščavčane, da se s praznovanjem lovrenčke nedelje udeležijo tudi občnega zbora in tako slišijo važno gospodarsko in politično poročilo.

Sv. Peter pri Mariboru. Ker smo še do sedaj bili obvarovani vremenskih neugod ter je še ugodno vreme, vinogradi dobro kažejo, tako da upamo na dober in obilen pridelek. Sadna kupčija se je že začela razvijati. Sadna letina bo srednja in upamo, da bomo za sadje nekaj iztržili, da bo za davke in druge potrebe. — Minuli teden nas je zapustila č. s. Gabrijele; upraviteljica zasebne dekliške šole in prednica tukajšnje samostana čč. šolskih sester. Na novem mestu v Apačah ji želimo pri vzgojnem delu obilo uspehov! — Dne 4. avgusta bo pri kapelici M. B. na Metavskem hribočku ob 10 sv. opravilo. — Naša deška šola je že tretje leto brez stalnega šolskega upravitelja. Upraviteljsko stanovanje je

Nujno opozorilo gluhtonemih

Starši in varuhi, oziroma skrbniki gluhtonemih otrok v starosti od 6. do 17. leta, bivajoči na področju mariborske mestne občine, se nujno pozivajo, da prigrasijo svoje gluhoneme otroke na mestnem fizikatu, Maribor, Frančiškanska ulica 8, med uradnimi trammi najkasneje do dne 6. avgusta. Prijava služi zaradi ustanovitve gluhtonemnice v Mariboru.

že okrog dve leti prazno. Želja šentpeterčanov je, da se to nevzdržno stanje odpravi! — Narodnega tabora v Mariboru se bomo seve polnoštevno udeležili, ker se veselimo lepega jubileja ter močne in složne Jugoslavije.

Svečina. Občinski odbor občine Svečina je daroval 160 din za Protituberkulozno ligo v Mariboru namesto venca na grob umrlemu članu občinske uprave Menhart Juriju, posestniku na Čiringu. Venec mu ni mogel biti poklonjen zaradi nemogoče nabave (bil je praznik).

Sv. Anton v Slov. goricah. Že zopet je prišel tisti čas, ko Marija kliče nas na Sladko goro. Dragi romarji Marijini, pohitite v obilnem številu od blizu in daleč 11. avgusta k Sv. Antonu v Slov. goricah! Tam bo ob 10 sv. maša, potem pa odhod na staroznano svetišče Ptujsko goro, Sladko goro, Šmarje in Sv. Rok. Nazaj grede z vlakom se lahko udeležijo romarji proslave 20 letnice Jugoslavije v Mariboru in dekliškega tabora na Betnavi. Torej, romarji, stari in mladi, pristrčno vabljeni, da si izprosimo dušnih in telesnih dobrot!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V zadnjem času se pri nas pogosto javljajo razne večje ter manjše tatvine. Kradejo vse, kar jim pride pod roko. Ker je zdaj že malo pijače, zato najbolj obisku jejo vinske kleti. Tako so odnesli ponoči Marinič Jožefu iz Sterjanec 250 litrov vina, Jakobu Podlesek iz Podgorec pa so podkopali klet, ker skozi vrata niso mogli, ter izmaknili 80 litrov vina, nad pet litrov žganja ter dva vinska sodčka. Želimo je, da bi skoraj tatovi prišli pod ključ. — Društvo »jeruzalemskega osla« pridno deluje ter ima vsako nedeljo med sv. mašo redno sejo. V tem društvu se uresničuje izrek: »Bolj si star — bolj si nor.« Ker so v tem društvu večinoma starejši možje, ki se ponajšajo s svojo pametjo, je njihovo obnašanje tem bolj žalostno.

Cvetkovec. Gasilska četa je na željo in v težkem pričakovanju sprejela 2. avgusta novo motorno brizgalno. Kakor je bilo zadnjič omenjeno, bo blagoslovitev v nedeljo, 7. avgusta, na vrtu g. Hanželiča Dionizija v Cvetkoveh. Ob tej priliki bo tudi zabava z veliko tombolo. Naši gasilci so z veliko požrtvovalnostjo pripravili lepe dobrote in bo užitek večji, kot je to javljeno na lepakih. Gasilci vabimo, da se naše slavnosti in tombole občinstvo udeleži v čim večjem številu!

Videž pri Slov. Bistrici. Gasilska četa Videž priredi v nedeljo, 7. avgusta, ob pol treh popoldne pri gasilnem domu tombolo in vrtno veselico. Vljudno vabljeni domačini in okoličani!

Oplotnica. Naš kraj je bil hudo prizadet od nevihte, povodnji in toče. V noči od 23. na 24. julija je ogromen naliiv napravil veliko škodo na potih in cestah ter odnesel večinoma vse brvi. Oplotnica je s svojimi dotoki in pritoki tako narasla, da tudi najstarejši ljudje ne pomnijo tako visokega vodnega stanja. Na mnogih krajih je bilo veliko razdejanje občinskih cest, na katerih so nastale velike globeli. V nedeljo popoldne se je zmračilo nebo in okoli šestih se je med silnim viharjem vsula toča, ki je povzročila ogromno

škodo po njivah in vinogradih, katera znaša po dosednji ceni 50 do 75 odstotno uničenje kmetijskih pridelkov. Posebno prizadete so bile vasi Kovaški vrh, Koritno in Brezje.

Sladka gora pri Šmarju vabi na romanje svoje stare, zveste prijatelje s prošnjo, da pripelejo s seboj tudi svoje prijatelje in znanke, častilce Marijine. V petek, 12. avgusta, ob 18 bo letos začetek pobožnosti: pridiga in pete litanije. V soboto, 13. avgusta bodo pridige ob 6 in 10 ter ob 18. Vsaj ta dan pridite tudi iz sosednjih župnij v velikem številu! — Od zadnjega romanja sta obiskala to božjo pot tudi prevzv. gg. nadpastirja mariborski in ljubljanski, pa tudi voditelj slovenskega naroda, naš notranji minister. Za svojimi nadpastirji in voditelji, ki tako zelo želijo nas privedi po Mariji k časnim in večnim srečam, poročamo tudi mi v veličastni procesiji, saj imamo vsi toliko potrebe trkati pri Materi, naj prosi za nas, naj nam pomaga! Na svidenje!

Svetina nad Celjem. V nedeljo, 7. avgusta, se vrši na prijazni Svetini cerkveno proščenje: slovesni letni spomin cerkvene patrone, Marije Snežnice. Že v soboto, na predvečer, lahko romarji opravijo svojo pobožnost. V nedeljo pa je dvojno opravilo: jutranje ob 6, pozno ob 10. Kdor hoče v prijetnem gorskem zraku, nepopačeni plavinski naravi osvežiti dušo in telo ter se pokloniti predobri nebeški Materi, svetinjski Mariji, naj vzame korajžno pot pod noge, v roke palico, v srce pa merico dobre volje, ter jo vesel mahne na svetinjske višave — ne bo mu žal! To dobro vedo zlasti meščani-Celjani, pa tudi vsi okoličani v Laškem in Teharjih, ki nobeno leto ne izpustijo romarskega izleta na sicer visoko, pa vendar tako prijazno in vabljivo Svetino.

Sv. Rupert nad Laškim. Nesreča nikoli ne počiva, ne podnevi, ne ponoči. V nedeljo, 24. julija, so se kupičili kmalu popoldne temni oblaki nad naš kraj, strahotno je vrelo v zraku, po katerem so švigale ognjene kače; trepetaje smo se ozirali na razjarjeno nebo, boječ se strašnega ledenega biča. Tega sicer ni bilo, a brez nesreče ni bilo. Ob enih ponoči je strela udarila v gospodarsko poslopje posestnika Franceta Mačka v Njivcah, v trenutku je bilo vse poslopje v ognju. Zgorela je vsa krma, že spravljeno snopje; le živino je ubogi gospodar mogel rešiti. Ker v bližini ni ne vode ne požarne brizgalne, je ogenj nemoteno izvršil svoje uničevalno delo. Zavarovalnica je majhna, škoda pa velika. Ubog je naš kmet!

Zagorje ob Savi. Bojevniki dan na Strmi njeni nad Kolovratom dne 7. avgusta. Skupina bojevnikov Zagorje ob Savi si je izbrala lepo in priljubljeno točko na Strmi njeni, da vsaj enkrat na leto zbere svoje po vseh dolinah in hribovih raztresene člane razsežne zagorske občine. Ta dan bo sv. maša ob šestih in ob desetih. Tudi prilike za spoved in sv. obhajilo bo dovolj. Po sv. maši bo bojevniki zborovanje na prostem. Popoldne bo tovariška zabava pri Rožancu v Kolovratu. Vsi prijatelji naše misli iskreno vabljeni! Za ceneno avtobusno zvezo do Izlake je pre-skrbljeno. Iz Izlake je slabo uro peš hoje do Strme njive.

Brežice. Zdravstveni dom v Brežicah ne bo posloval od 1. do 10. avgusta. V tem času bo zaprt tudi Protijetični dispanzer.

★

Trgovina s sadjem

V pogajanjih z Nemčijo je Priv. izvozna družba dosegla za naša jabolka sledečo ceno: Postavljeno na jugoslovansko-nemško mejo 22 RM za 100 kg, postavljeno na avstrijsko-nemško mejo pa 25 RM za 100 kg. Če računamo tečaj (vrednost) marke najmanj 14 din (v resnici je vedno višji), plačajo Nemci za 100 kg jabolk na jugoslovansko-nemški meji 308 din ali 1 kg po 3 din in 8 par. Postavljeno na staro nemško mejo pa

350 din za 100 kg jabolk ali za 1 kg jabolk 3.50 din. Te cene pa veljajo seveda le za prvovrstno blago. Tako blago bi trgovci, primerjajoč gornje cene, vsekakor lahko plačevali po 2.50 din 1 kg, kajti če imajo pri vsakih 100 kg 50 din, prištevši izvozno premijo Prizada 25 din za 100 kg, ima trgovec pri vsakih 100 kg 75 din, kar znaša pri malem vagonu s 5000 kg 3750 din. Po odbitku stroškov, ki pri vagonu vsekakor ne presegajo 1500 din, mu še vseeno ostane lep dobiček in kritje za riziko, pa čeprav bi po gornjem računu plačal jabolka po 2.50 din. V resnici so pa trgovci dne 28. julija plačevali jabolka potom svojih mešetarjev (kateri v vsakem primeru zaslužijo 25 par pri 1 kg) 1.75 din za 1 kg, ponekod pa po 2 din za 1 kg. Trgovci se pri tem izgovarjajo na slabo kakovost sadja.

Kdo je kriv slabe kakovosti — kmet ali trgovec?

Sadni trgovci se vedno izgovarjajo, da je sadje slabe kakovosti in da ga zaradi tega ne morejo bolje plačati. V resnici so pa slabe kakovosti sadja krivi trgovci sami. Če bi prišel trgovec h kmetu in mu rekel, da za prvo kakovost plača 2.50 din, za drugo kakovost (obrani drobnejši plodovi) pa 1.75 din, bi kmetje kaj kmalu znali sadje lepo sortirati v prvo in drugo kakovost. Dosedaj tega ni bilo in zato so pač kmetje prvo in drugo kakovost mešali skupaj in za tako sadje dobili vedno manj, kot pa, če bi sadje prodali ločeno po kakovosti. Krivi pa tega niso kmetje, ampak trgovci, ki sadja ne kupujejo ločeno po kakovosti. Čim bodo trgovci izvedli nakup sadja ločeno po kakovosti, bodo tudi kmetje v najkrajšem času znali sadje pravilno sortirati. Trgovci tega niso izvedli, ker pač lahko po dosedanjem nakupovanju sadja več zaslužijo, izgovarjajoč se na slabo kakovost.

Akcija sadjarjev za odpravo sadnih mešetarjev

Na samopomoči osnovana akcija sadjarjev v Slov. goricah, o kateri smo poročali zadnjič, je z 29. julijem začela stvarno delovati. Da bodo sadjarji redno in točno obveščeni potom telefona o sadnih cenah, je Kmetijska zbornica v Ma-

riboru na banovinskem vinarskem in sadjarskem zavodu v Vrbanovi 33 (prej banovinska poskusna in kontrolna postaja) ustanovila informacijsko pisarno s potrebnim osebjem. Pisarna je uradna ustanova Kmetijske zbornice in nosi sledeči naslov: Sadjarska informacijska pisarna Kmetijske zbornice v Mariboru, Vrbanova 33. Pričakovati je, da bo pisarna z organizacijo, razpredeno po vseh Slov. goricah, dosegla vedno najvišjo ceno sadja v korist sadjarjev ter da bo sadjarje tudi v vsakem oziru ščitila in jim nudila gnetno in moralno podporo. Pisarne se naj s pridom poslužujejo tudi ostali sadjarji iz sadjerodnih okolišev.

Pregled sadja

Od 1700 vagonov jabolk, ki jih bomo lahko v letu 1938-39 izvozili v Nemčijo, se lahko od 1. avgusta do 30. septembra proda v Nemčijo 600 vagonov. Izvažali bodo lahko samo izvozniki, ki so dobili dovoljenje za izvoz od Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine. Sadje mora biti opremljeno z uradnim (fitopatološkim) potrdilom, da ni okuženo od kaparja (uši) »San Joce«. Nemci pa bodo v ta namen vršili še ponoven pregled, in sicer na svojih starih obmejnih postajah, kakor: Bodenbach, Libau, Mitterwald, Oderberg, Passau, Reizenheim in Salzburg. Sadje se bo moralo postavljati na staro nemško mejo, in sicer v Bodenbach, Libau, Mitterwald, Oderberg in Reizenheim. Če se pa sadje postavi na jugoslovansko-nemško mejo ali mažarsko-nemško mejo, se mora pošiljka poslati na Passau ali Salzburg. Vsaka pošiljka mora imeti izvozno dovoljenje »Prizada«.

Nagrade izvoznikarjem (premije)

Če se izvoznik (sadni trgovec) zaveže, da ne bo prodajal sadja po nižji ceni, kakor jo je doležil »Prizad«, in če prizna »Prizadu« pravico, da kontrolira prodajo blaga in prodajno ceno, dobi za vsakih 100 kg izvoženega sadja 25 din nagrade (premije). Če pa izvoznikar krši predpisane pogoje za nagrado, izgubi pravico do nje, poleg tega se mu pa odvzame še pravica izvažanja sadja. Noben izvoznikar ne dobi novega izvoznega dovoljenja, dokler ne dokaže, da je staro izvozno dovoljenje izkoristil.

Poslednje vesti

Novice iz raznih držav

Dalekosežnost najnovejše bolgarske pogodbe. Sprejaj poročamo, da je postala Bolgarija članica Balkanskega sporazuma. Najnovejša pogodba je za Bolgarijo dalekosežnega pomena, ker bodo njene sode dovolile, da se oboroži. Po četrti točki neuilske mirovne pogodbe iz leta 1919 je bilo Bolgariji dovoljeno, da sme vzdrževati le 20.000 mož redne vojske, 20.000 orožnikov in 30.000 obmejnih stražnikov. Bolgari upajo, da bo odpadla s pristopom h Balkanskemu sporazumu omenjena točka mirovne pogodbe in se bo lahko Bolgarija oborožila po zgledu ostalih držav na Balkanu. Dalje vsebuje v Solunu podpisana pogodba zelo važno točko o nenapadanju med vsemi članicami Balkanskega sporazuma in med Bolgarijo. Doslej Bolgarija ni stopila kljub vabilom v Balkansko zvezo, ker se je čutila zaradi dolečb mirovne pogodbe prizadeta. V Bolgariji vidijo v najnovejšem političnem dogodku tudi predznak podobnih sporazumov z Mažarsko in Malo zvezo. Najbrž bo posredovala Jugoslavija sporazum med Mažarsko in Malo zvezo.

Pristop Bolgarije h Balkanski zvezi — zasluga dr. M. Stojadinovića. Naš ministrski predsednik in zunanji minister dr. M. Stojadinović je prejel glede pristopa Bolgarije h Balkanski zvezi dve zahvalni in priznalni brzojavki. Brzojavno se mu je zahvalil sedanjí predsednik sveta Balkanske zveze g. Metaksas, šef grške vlade, ki pravi, da je ravno dr. Stojadinović v veli-

ki meri pripomogel do sporazuma med balkanskimi državami. Na novo v Solunu podpisana pogodba pomeni začetek ozkega sodelovanja in popolnega zaupanja med vsemi državami Balkanske zveze in Bolgarijo. Isto brzojavko, kakor Metaksas, je naslovil na dr. Stojadinovića tudi bolgarski ministrski predsednik Kjuševanov.

Poljski zunanji minister na Norveškem. Poljski zunanji minister Beck je odpotoval preko Danske v norveško prestolico Oslo, da vrne norveškemu zunanjemu ministru Kohtu obisk iz aprila 1936. Beck je že obiskal Švedsko, Estonijo in Finsko. Te države ležijo ob Baltskem morju in so sosedje Poljske, s katerimi živijo Poljaki v prijateljstvu. Norveška pripada skupini skandinavskih držav, je v zvezi s Švedsko in Finsko, ki sta tudi skandinavski državi in imata posebne prijateljske stike s Poljsko. Baltske države so se že pod vplivom Poljske izrekle za popolno nevtralnost v primeru kake vojne. Tokratni Beckov obisk bi rad spravil tudi skandinavske države na isto polje nevtralnosti. Baltskim in skandinavskim državam se bosta pridružili še Danska ter Nizozemska. Omenjene severne države pod vodstvom Poljske bodo prej ali slej predstavljale zelo mogočno skupino, ki se ne bo vezala z nobenim taborom ostalih evropskih velesil.

Japonci in Rusi se že spopadajo. Sprejaj poročamo o skrajno zaostrenem razmerju med Japonci in sovjetsko Rusijo na raznih obmejnih točkah v Mandžuriji. Sovražnosti so izbruhnile za posest obmejne trdnjave Čankufeng. Ta kraj so zasedli

Rusi, a so jim ga Japonci po srditem boju iztrgali. Najnovejša poročila z Daljnega vzhoda pravijo, da so že na delu ruski bombniki, ki so obmetavali par mandžurskih krajev z bombami. Japonske obmejne čete so že streljale s topovi na Ruse. Japonski oddelki so zavzeli sovjetsko ozemlje v globino 4 km zapadno od jezera Kasan, kjer se je razvila bitka in so naleteli Japonci na vrhovih zapadno od jezera Kasan na hud odpor. Sovjetski oddelek 300 mož je 31. julija zvečer napadel Saoping s pomočjo dveh tankov. Prvi napad je odbilo japonsko topništvo. Nato so Rusi znova napadli s topovi, a so jih Japonci po enurnem boju ponovno zavrnil. Padlo je 30 Rusov. Iz omenjenih prask se lahko razvije vsak čas vojna vihra brez vojne napovedi.

12 nemških rudarjev se zastrupilo. V rudniku Notas pri mestu Kaiserode na Turinškem v Nemčiji se je zastrupilo v rovu 12 rudarjev.

Železniška nesreča zahtevala 50 mrtvih. Na otoku Jamajka pred osrednjo Ameriko je bilo blizu Kingstona radi železniške nesreče ob življenju 50 ljudi.

Domače novice

Minister Cvetkovič med Slovenci. Minister za socialno politiko in narodno zdravje Cvetkovič se je kot velik prijatelj Slovencev zadnjo nedeljo udeležil slovesne blagoslovitve novega prosvetnega doma v Komendi na Gorenjskem. Ob tej priliki je g. minister tudi nagovoril 6000 glavno množico. V svojem govoru je imenoval g. dr. Korošca velikega Jugoslavana, ki je igral v zgodovini našega naroda leta 1918 najvažnejšo vlogo kot nosilec majniške deklaracije in je v največji nevarnosti in v najtežjih prilikah v dunajskem parlamentu izrazil zahtevo našega naroda po osamosvojitvi. — Iz Komende se je odpeljal g. minister na Bled, kjer bo ostal teden dni. Z Bleda namerava odpotovati v Ljubljano in Maribor na inspekcijsko potovanje.

Častno občanstvo in veselje radi skorajšnje zlate maše. Občinski odbor v Šmarju pri Jelšah je imenoval na slavnostni seji dne 31. julija zaradi velikih in številnih zaslug za rojstni kraj častnim občanom svojega rojaka g. monsignora in profesorja Janeza K. Vreže. G. monsignor, kateri je prejel najnovejšo zasluženost priznanje rojakov, bi moral že 16. julija obhajati zlati mašniški jubilej, a ga je ovirala trdovratna bolezen. Hvala Bogu, se je zdravstveno stanje priljubljene gospoda toliko izboljšalo ter utrdilo, da bo lahko napravil Šmarčanom težko pričakovano in najbolj zaželeno veselje, da bo obhajal 21. avgusta v domači župni cerkvi zlato sv. mašo. Šmarje z okolico se že pripravlja s polno paro na ta jubilej, ki bo združen s slovesno blagoslovitvijo novega vodovoda. G. monsignoru častita »Slov. gospodar« kot svojemu dolgoletnemu sotrudniku in neumornemu širitelju k častnemu občanstvu z gorečo željo, da bi krepak in vesel slavil svoj zlati jubilej, kar je tudi njegova najiskrenejša želja!

Gornja Radgona dobi meščansko šolo. Na posredovanje slovenskih ministrov dobi Gornja Radgona meščansko šolo in je odlok za otvoritev že podpisan od prosvetnega ministra.

Ogenj povzročil 10.000 din škodo. V Zg. Ložnici pri Rušah je vpepelil ogenj posest-

nici Hildi Pajek hišo, svinjake in šupo ter znaša škoda 10.000 din.

PEVSKI TEČAJ

V ponedeljek, dne 8. avgusta, bo v Mariboru enodneven tečaj za organiste in pevovodje, ki delujejo na področju mariborske Prosvetne zveze. Namenjen je zlasti pevovodjem onih zborov, ki bodo sodelovali pri nastopu Pevske zveze na mariborskem narodnem taboru. Na tečaju, ki ga bo vodil g. prof. Zafošnik, se bodo obravnavala nekatera važnejša poglavja iz glasbenega udejstvovanja pevovodij, predvsem pa bo podanih nekaj sodobnih načel in smernic glede pojmovanja, uvežbanja in podajanja (dirigiranja) zborovske glasbe.

Tečaj bo v Gregorčičevi ulici 31, drugo nadstropje (dohod skozi dvorišče) in bo trajal od števši opoldanski odmor za kosilo od 9.30 do 16.30. Pevovodje in organisti, pridite!

Huda nesreča pekovskega mojstra. Dobovičnik Anton, 35 letni pekovski mojster iz Dobrne pri Celju, je hotel z motornim kolesom prehiteti avtobus proti Dobrni. Zavozil je v kup gramoza in ga je vrglo z motorjem vred čez cesto. Pri padcu si je prebil glavo in se je huje poškodoval na rokah in nogah.

Dve nesreči druga za drugo sta zadeli Stražarja, delovodjo v kamnolomu v Zapedju pod Kresnicami. Spredaj poročamo, da mu je ubila skala brata. Zadnjo soboto pa mu je utonil 17 letni sin Ivan, ki se je kopal v Savi pri Vermeku. Za kopanje sta si izbrala s tovarišem bolj toplo vodo v stranskem odtoku. Med kopanjem se je začel mladi Stražar nenadoma potapljati. Tovariš mu je priškočil hitro na pomoč, ga potegnil h kraju in ga poskušal obuditi z umetnim dihanjem, kar mu pa ni uspelo. Prevladuje mnenje, da je zadela mladeniča v vodi kap.

Poljedelskim delavcem, zaposlenim na veleposestvih v Jugoslaviji, na znanje! Zveza poljedelskih delavcev v Soboti je s svojim dopisom št. 1872 z dne 20. julija prosila na merodajnem mestu za popust — znižano ceno za prevoz žita, ki so ga naši delavci letos zaslužili na Belju, Bački, Banatu in Slavoniji, in je 1. avgusta od generalnega ravnateljstva državnih železnic v Beogradu prejela ugodno rešitev.

Društvene vesti

Remšnik. V nedeljo popoldne vabimo sosede in izetnike iz raznih strani, da pridejo na prireditve Prosvetnega društva. Dve igri bomo igrali, prav zabavni in poučni. Mladina ima za svoj veliki trud in požrtvovalnost največjo nagrado, če pride mnogo občinstva. Zato pridite, ne bo vam žal! Za Maribor se je razgibala množica in bo Remšnik na proslavi častno zastopan. Oni, ki se še niste odločili, hajd na noge in v Maribor 14. in 15. avgusta! V nedeljo, 7. avgusta na igro v Remšnik, omenjene dni pa v Maribor! Vsak navdušen Slovenec bo rekel mlačežu: Pojdi in stori tudi ti tako!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Prosveno društvo obhaja 30 letnico v nedeljo, 7. avgusta, po večernicah. Poleg slavnostnega govora in petja vprizori tudi igro »Podrti križ« ter vabi vse prijatelje krščanske prosvete k čim številnejši udeležbi.

Dopisi

Prihova. V nedeljo, 14. avgusta, Joštova nedelja, na Velike Maše pa patrocintj in romarski

Obiščite VII. MARIBORSKI TEDEN od 6. do 15. avgusta 1938

Polovična vožnja na železnica od 4. do 17. avgusta 1938

Velik narodni tabor 14. avgusta 1938 — Jubilejna kulturna razstava ob priliki proslave 20 letnice Jugoslavije v Mariboru — Velika gospodarska in kulturna revija

Industrija — Tekstil — Trgovina — Obrt — Kmetijska razstava — Razstava cest — Tujskoprometna razstava — Fotoamaterska razstava — Filatelistična razstava — Gostinstvo — Vinska pokušnja — Ženska ročna dela — Razstava narodnih noš iz vseh krajev države — Razstava »Nanos« — Čebelarstva razstava — Razstava malih živali — Koncertne in gledališke prireditve — Športne prireditve — Veselični park na razstavišču itd.

Mariborski otok, najlepše kopališče v Jugoslaviji
Zeleno romantično Pohorje
Vinorodne Slovenske gorice
Gostoljubni, lepi Maribor
V a s v a b i j o ! 1084

shod. Marijine podobice se bodo prodajale pred cerkvijo v korist župne cerkve. Romarji vabljeni!

Ijutomer. V nedeljo, 7. avgusta, bo daroval prvo sv. mašo salezijanec g. Alojzij Trojner. Domača vas Cven in vsa župnija se veselo pripravlja, da dostojno počasti novega Kristusovega delavca.

Slov. Konjice. Koroške borce iz okraja Slov. Konjice obveščamo, da se naj nemudoma javijo pri poverjenikih ali pa pri predsedniku v Konjicah za narodni tabor 14. avgusta v Mariboru. Izročijo naj proti potrdilu tudi denar za vožnjo, izkaznico in znak, v znesku 14. din. Natančna navodila prejmete pisмено.

Frankolovo. Dne 24. julija je obhajal srebrni jubilej tukajšnji rojak dr. Franc Volčič. Rodil se je 13. septembra 1878 v prijazni dolinici pod razvalinami gradu nekdanjih lindeških mogočnikov kot sin ugledne katoliške družine. Kot mlad dijak se je posvetil z vsem ognjem sv. Janezu Bosku in pel novo mašo 24. julija 1913 v domači župni cerkvi. Par let pozneje je naredil doktorat v Turinu. Vnet salezijanski duhovnik se je udeleževal kot ravnatelj slovenskih don Boskovih zavodov na Veržetu, Rakovniku in danes na banovinskem zavodu na Selu pri Ljubljani. Cenjenemu jubilaru želimo, da mu Vsemogočni dodeli v zdravju, sreči in zadovoljstvu dočakati še zlati jubilej, do najskrajnejših mej življenja!

Frankolovo. V nedeljo, 7. avgusta, obhajamo porcijunkulsko nedeljo na Gojki. Ob 10 bo sveta maša. Prej bo procesija po prijaznem griču okrog cerkve. Pri procesiji bo sodelovala godba. Vsi častilci sv. Trojice od blizu in daleč, pojdite na Gojko! — Vsem tistim, ki nameravajo na narodni tabor v Maribor, sporočamo, da se prijavijo v najkrajšem času v društvenem domu. Vožnja z avtom tja in nazaj 10 din.

Tinsko. Največji praznik na Tinskem je 15. avgust. Ta dan ima tinska Kraljica svoj god. Romarji jo pridejo častit od blizu in daleč. Celotno iz ljutomerske okolice in iz Prekmurja pridejo. Letos bo na Tinskem nekaj posebnega. Že v nedeljo, 14. avgusta, bo dvojna služba božja. Zvečer ob 18 bo običajna romarska pobožnost: pridiga in pete litanijske. Po litanijah nočna procesija z baklami. Na praznik bo več sv. maš, glavni dve pa bosta ob 6 in 10. Ob 6 bo ljudsko petje s spremljanjem godbe. Besedilo pesmi boste dobili pri darovanju. Romarji, pristrčno vabljeni!

Kmečka trgovina

V izvozu kmečkih pridelkov smo zaostali

Naša izvozna trgovina se napram lanskoletni nahaja v zaostanku. Sedaj je trgovinsko ministrstvo objavilo podatke izvoza v juniju, pa je iz njih razvidno, da smo letos tudi v tem mesecu mnogo manj izvozili kakor junija 1937. Vzrok nazadovanja je predvsem v manjšem izvozu kmetijskih pridelkov. Pšenice letos junija nismo skoraj nič izvozili, padel je izvoz koruze, zelo je nazadoval izvoz živine, svinj, zlasti pa izvoz lesa. V letošnjem prvem polletju smo izvozili za 433 milijonov dinarjev manj kakor lansko leto v istem času. Predvsem je ta zaostanek v izvozu zadel Slovenijo, saj sta naš glavni izvozni predmet — les in živina — letos v primeri z lanskim letom najbolj nazadovala. Sicer se kažejo sedaj znaki, da bomo v drugi polovici leta imeli bolj živahno izvozno sezono, pri kateri bomo soudeleženi tudi Slovenci, ker se merodajni krogi zelo trudijo, da se poveča zopet izvoz živine in lesa, povrhu bomo pa veliko skupili tudi za naša jabolka.

Izvoz pšenice

V avgustu prične Prizad z izvozom pšenice, in sicer v Kirišinske države. Najprej bo Prizad izvažal v Nemčijo, dokler ne bo izčrpan kontingent 5000 vagonov, ki nam ga je Nemčija zaenkrat podelila. Do sedaj je nakupil Prizad 500 vagonov nove pšenice. Dovoz pšenice na trg je še slab. Prizad nakupuje sedaj pšenico po 144 din za 100 kg.

Izvoz živine v Italijo

S 1. julijem je izvoz naše živine v Italijo popolnoma prenehal, in sicer zaradi tega, ker so že izkoriščeni kontingenti, ki so bili določeni za šest mesecev na konferenci 12. januarja. Sedaj se vodi razgovori za odobritev naknadnih kontingentov, odnosno provizoričnih kontingentov, ki bi bili v veljavi do sestanka stalnega gospodarskega odbora, ki bo oktobra 1938. Italija sama ne dela težav glede kontingentov, ampak so zapreke na naši strani, ker obstoji želja omejiti naš izvoz v Italijo. To vprašanje pa bo v najkrajšem času rešeno, tako da bodo izvozniki mogli že v začetku avgusta zopet pričeti z izvozom. Italijanske oblasti so po trgovinskem ministrstvu povabile Zavod za pospeševanje zunanje trgovine na pogajanja zaradi izvoza naše živine v Italijo. Kolikor je znano, stoji italijanske oblasti na stališču, da bi se sistem italijanskega uvoza živine iz naše države uredil slično kot so rešili Italijani to vprašanje z Mažarsko. Mažarska namreč vso svojo živino, določeno za Italijo, izvažajo na Reko, kjer jo prevzame za to pooblaščen italijanska oblast. Ta oblast jo tam tudi steha in določa ceno, nato pa prepušča živino italijanskim trgovcem. Ta način uvoza živine iz Mažarske v Italijo pa Mažarom ni ugajal in bodo prihodnji teden ustavili izvoz v Italijo. Mažari se tudi pritožujejo zaradi svojevoljnega ocenjevanja njihove živine s strani Italije. Kar za Mažare ni dobro, ne bi bilo dobro tudi za nas in bo treba gledati, da ne nasedemo zahtevam Italijanov.

Živina

Prodaja na čez

Še vedno se dogaja, da ljudje nasedajo raznim prekupevalcem s tem, da živino prodajajo brez tehtanja na čez. Tako sem pred kratkim, vozeč se s kolesom po Slov. goricah, srečal kmetiča, ki je gnil lepo rejeno telico proti mestu. Takoj sem uganil, da jo je prodal, kajti zraven je korakal mož, ki je na prvi pogled po svoji zunanosti dal videz mešetarja. Vprašam kmeta: »No, koliko ste pa dobili za telico?« Pa reče: »Prodal sem čez za 1300 din.« Čeprav nisem več v presoji živine po teži na oko, sem vendar takoj presodil, da je bil kmet opeharjen za okrog 700 din, če ne še za več, kajti lepo rejena telica je pri primerjavi cen živine v zadnji številki »Slov. gospodarja« bila vsekakor vredna okrog 2000 din. Kaj pravite na to? Ali si ni teh 700 din bolj zaslužil kmet, ki je telico dve leti redil in izpatal, kot pa mešetar, ki je v ta namen govoril kvečjemu pol ure, da je kmeta pretental?! Kdor ima živino za prodajo, naj jo raje da poprej stehati, da se bo pozneje znal za ceno držati in ne bo nasedel prvemu, ki zna dobro govoriti. Pa tudi v »Slov. gospodarju« najdete vsak teden tozadevna poročila o cenah živine. — T. Dok.

Živinske cene

Na zadnjih sejnih je bilo trgovanje zelo mlačno. Tudi cene so prav takšne. Položaj je bil sledeč:

Maribor: debeli voli 4.25—5 din, poldebili 3.50 do 4.50 din, plemenski 4.25—5.50 din, bikli za klanje 3.50—4.50 din, glavne krave debele 3.75 do 4.50, plemenske 3.75—4.25. klobasarice 2.50 do 3 din, molzne 4—5 din, breje 3.50—4.25, mlada živina 4—5 din, teleta 4.50—6 din za 1 kg žive teže. — **Ptuj:** voli 4.25—5 din, krave 2.50—4.25 din, bikli 3.75—4.50 din, junci 3—4 din, telice 4—5 din. — **Kranj:** voli 6.25 din, 5.75 in 5.50 din, telice 6.25, 6 in 5.50 din, krave 5 in 4.50 din, teleta 8 in 7 din. — **Ljubljana:** voli 4—6 din, krave 2.25 do 5.50 din, teleta 6.50—7.50 din.

Trgovina s svinjami

Na mariborskem sejmu so se prodajali mladi prašiči 5—6 tednov stari po 80—100 din, 6—9 tednov 110—145 din, 3—4 mesece 160—220 din, 5—7 mesecev 280—400 din, 8—10 mesecev 440—550 din, eno leto stari 710—820 din; 1 kg žive teže 6.50—8 din, 1 kg mrtve teže 8.50—11.25 din. — **V Ptuj:** so pršutarji po 6.75—7.25 din, plemenske svinje 6—6.75 din, 6—12 tednov stari prašički 90—160 din za glavo. — **V Ljubljani:** se prodajajo špeharji po 10, pršutarji po 9 din za 1 kg žive teže, mladi prašički 6—12 tednov stari 120 do 200 din za glavo. — **Na Dolenjskem:** so mladi pujski od 80 do 230 din za komad. — **V Kranju:** se prodajajo špeharji po 10, pršutarji po 9 din za 1 kg žive teže, mladi prašički 7—8 tednov stari pa po 150—250 din za komad. — **Na Hrvaškem:** (sejem v Križevcih) se prodajajo pršutarji po 7.50 do 7.75 din, špeharji po 8.50 din, mlade plemenske svinje 10—11 din za 1 kg žive teže, mladi prašički (odrojki) 40—120 din za glavo. Cene so se na Hrvaškem nekoliko dvignile.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Spor radi prevzema posestva med sinom in umobolno vdovo. Testament proti dedni pogodbi. Ž. I. Vaš oče je svoječasno z notarsko ženitno in dedno pogodbo določil svoji ženi — Vaši materi prevzemno pravico do posestva po njegovi smrti. Ker je Vaša mati pozneje obolela na umu in bila popolnoma preklcana, je oče napravil testament in Vas določil za glavnega dediča in prevzemnika njegove zapuščine. — Okolnost, da je mati bila popolnoma preklcana, še ne opravičuje enostranske spremembe določb dedne pogodbe. Oče je smel upravičeno razpolagati le z eno četrtino svoje zapuščine. Ker pa je mati-vdova še vedno umobolna in se njen skrbnik strinja s tem, da posestvo, odnosno zapuščino prevzamete Vi kot najstarejši sin, je zelo verjetno, da bo skrbstveno sodišče to odobrilo. — Skrbstveno sodišče bo sigurno gledalo na to, da vdova ne bo vztrajala pri zahtevi prekomernega prevzitka, marveč le primerne. — Cenitev zapuščine je, ker so med dediči tudi mladoletniki in preklcanka, predpisana po zakonu in se ne sme opustiti. Notarji so sicer zoper to, da bi cenitev opravljalo sodišče, vendar pa sodišče v ozirah vrednih primerih cenitev tudi sama opravlja, in smete pričakovati, da bo Vašemu zadevnemu predlogu ugodeno. — Stvari, katere Vam je pokojnik še za časa svojega življenja izročil v last, Vam ne sme nihče odvzeti. Dvomimo, da bi imel kdo močnejšo pravico do njih ali da bi bil dan kak spodbojni razlog; vsekakor bi moral eventualni upravičenec nastopiti s tožbo. — Zoper hujskače Vaše matere najbrž sodno postopanje ne bi bilo na mestu; vsekakor iz gole besede »hujskači« ne moremo presoditi, ali gre za kako kleveto ali morda dejanje, ki bi utemeljevalo eventualno odškodninsko tožbo. — Stroške, katere ste imeli »pri posestvu« za časa očetove bolezni, lahko zahtevate povrnjene od ležeče zapuščine; plačilo za opravljena dela pa le, ako ste jih opravljali v pričakovanju poslednejvoljne naklonitve, odnosno prevzema posestva in do tega ne bi prišlo.

Podčastniške šole. Jože L. Podčastniških šol imamo več, in sicer za pešadijo, topništvo, konjenico, inženjerstvo, mornarico, zrakoplovstvo, nadalje mašinsko šolo mornarice in obrtno šolo pri vojnotehničnem zavodu. Sprejem se vrši le po predhodnih natečajih, ki se objavljajo v Službenem vojnem listu, pa tudi v dnevnem časopisu ter so na vpogled pri okrajnih načelnstvih in pri večjih občinah. Baš sedaj so razpisani natečaji za sprejem za mornariško strokovno podčastniško šolo v Šibeniku, v topniško podčastni-

Surove kože in ovčja volna

Goveje surove kože so po 8—9 din, telečje po 11 in svinjske po 6 din za 1 kg. — Neoprana ovčja volna se prodaja po 24 do 26 din, oprana pa po 32—36 din za 1 kg.

Odgovor na vprašanje

Jemanje mleka teletu. A. P. gorica. Radi bi že od vsega početka jemali teletu mleko, da ga daste otrokom. Niste nam pa povedali, ali nameravate imeti tele za plemo ali ga pa nameravate prodati mesarju. Teletu za mesarja že lahko v drugem tednu odvzamete polovico mleka. Da boste to mogli izvesti, morate tele najprej naučiti mleko piti. Ko tele enkrat mleko pije, kravo popolnoma izmolzite, polovico mleka vzamete za otroke, ostalo polovico pa zmešajte s koruznim zdrobom, katerega predhodno prekuhajte z malim dodatkom vode. Ker odvzamete teletu dnevno približno okrog 6 l mleka, morate to mleko nadomestiti s približno 1 kg koruznega šrota. Ječmenovega šrota pa morate vzeti nekoliko več. Teletom za plemo pa pred tretjim tednom ne smemo jemati mleka. Pozneje mu jemljemo po prej opisanem načinu. Namesto koruznega zdroba jemljemo ovsen zdrob ali pa pšenične otrobe. Dajati jih moramo nekoliko več kot pa koruznega zdroba. Zraven tega je teletu dobro dati okrog četrt kilograma lanenega semena, zdrobljenega v preostalo mleko, na dan. Omenjene količine dodatnih krmil veljajo za en dan. Razdelite si jih sami po dnevnih porcijah med preostalo mleko. Od devetega tedna starosti naprej lahko teletu jemljete vedno več mleka, katerega nadomestite z omenjenimi dodatnimi krmili, dokler ga popolnoma ne odstavite.

ško šolo v Čupriji, v pomorsko zrakoplovno podčastniško šolo v Divuljah in v zrakoplovno podčastniško šolo v Novem Sadu. Rok za prošnje poteče 1. septembra, le za topniško šolo 10. septembra; vložiti jih je za topniško in pomorsko zrakoplovno šolo potom pristojnega vojnega okrožja, za ostali dve na poveljnika šole. V topniško šolo se sprejemajo gojenci, rojeni med 1. januarjem 1917 in 31. decembrom 1920, v ostale šole letniki 1918, 1919 in 1920. Šolske izobrazbe zadoščajo štirje razredi ljudske šole z najmanj dobrim uspehom, za zrakoplovno šolo v Novem Sadu po možnosti tudi izučenje obrti (mehaničarske, električarske, mizarske ali ključavničarske), za pomorsko zrakoplovno pa mora imeti gojenec že najmanj dve leti »obrti« (obrtnega uka). Prošnji je treba priložiti dokaz o dobrem vladanju in da prosilec ni v sodni preiskavi, niti ni bil sodnijsko kaznovan, ter dovoljenje staršev ali varuha za vstop v šolo ter da bo gojenec smel po dovršeni šoli služiti dvainpolkrat toliko časa pri vojakih, kolikor je trajalo učenje.

Pomorska trgovska akademija v Dubrovniku. Janez G. v G. R. Sprejem v to šolo se vrši pod sledečimi pogoji: 1. dovršiti ste morali najmanj štiri razrede gimnazije, realke ali realne gimnazije z nižjim tečajnim izpitom ali meščansko šolo z završnim izpitom; 2. biti morate telesno zdrav, imeti dober vid in sluh ter razpoznavati barve; 3. ne smete biti starejši od 18 let; 4. biti morate naš državljan. — Sprejemnega izpita Vam ni treba polagati. Vpisovanje se vrši 6., 7. in 8. septembra. Internata ni, marveč si morajo učenci sami oskrbeti s prehrano in hrano pri zasebnikih, kar stane 700—1000 din mesečno. — Z odgovorom smo se zakasnil, ker smo sami morali ponovno prositi za podatke.

Pogozditev travnika ob meji. Franc K. v Z. Ste lastnik ozkega kosa travnika v strmini, ki je po jarku ločen od sosedovega enako strmega travnika. Sosed je sedaj ta svoj travnik s smrekami pogozdil prav do jarka, tako, da bo čez par let, ko smreke dorastejo, Vaš travnik uničen. Vprašate, ali ima sosed pravico travnik pogozditi prav do meje, ali pa velja predpis, da sme nasaditi smreke le v razdalji najmanj 25 metrov od sosednega zemljišča. — Žal ni predpisa, temveč katerega bi mogli Vi v primeru, kot je opisani, prepovedati sosedu pogozditev travnika do meje. Ako bi tekla ob meji cesta, potem bi del dreves morala biti oddaljena najmanj 4 m od skrajnega roba ceste. Po občem državljanškem zakonu le vejevje ne sme segati v Vaš zračni prostor in tudi korenine ne v Vašo zemljo; sence se pa žal ne morete ubraniti.

Prevzemnik posestva uživa enako zaščito kot starši-preprodajalec. I. š. T. Ako boste prevzeli posestvo od svojih staršev, boste pri plačilu starih dolgov, glede katerih je staršem priznana zaščita, uživali enako zaščito; treba vam bo le nadaljevati s plačilom anuitet — v isti višini in v istih rokih, kakor je to določeno za Vaše starše. — Pri plačilu od staršev določenih dednih odpravčin drugim otrokom ne bi uživali zaščite.

Zet si lasti pravico do hiše tasta in svaka. Jakob V. v M. Starši so mladoletnemu sinu kupili parcelo, pri čemur so si pridržali dosmrtno pravico uživanja. Na tej parceli je oče sporazumno s sinom postavil hišo. Mož starejše hčere si lasti pravico do te hiše. Vprašate, ali zetu res pritiče kaka pravica bodisi sedaj, bodisi po smrti staršev. — Zetu ne pritiče nikakr pravica do hiše. Le njegova žena — omenjena hčerka — bi v primeru, ako bi bila radi tega, ker so starši kupili sinu parcelo in potrošili imovino za postavitev hiše, prikrajšana pri svojem nujnem dednem deležu, upravičena po smrti staršev zahtevati od brata dopolnitev nujnega dednega deleža, in sicer v denarju.

Dolžnik odklonil podpis nove zadolžnice radi vračunanja vseh stroškov; posledice. Ignac T. v Sl. K. Pred 20. aprilom 1932 ste ostali veletrgovcu dolžni kupnino za žganje. Tožil Vas je na plačilo 20. julija 1932 in leta 1933 dosegel knjižbo zastavne pravice v prid svoje terjatve na glavni. V novi zadolžnici, ki vam jo je poslal v podpis, je vračunal vse pravdne in »sedniške« stroške, navajajoč, da so nastali pred 20. aprilom 1932, zaradi česar je Vi niste hoteli podpisati. Nato Vas je upnik potem odvetnika tožil ter ste bili obsojeni na plačilo dveh obrokov in pravnih (odvetniških) stroškov. Vprašate, ali je bilo vaše ravnanje pravilno in ali je odločba sodišča utemeljena, upoštevajoč, da ste na račun prvega obroka že prej poslali 79 din »po predpisu uredb«. — Zaščiten kmet je dolžan povrniti upniku le tiste pravnomočno prisojene sodne stroške, nastale v času od 20. aprila 1932 do 25. septembra 1936, ki so nastali v pravnih o obstoju, višini ali značaju kmetijskega dolga. A tudi stroškov teh pravnih kmet ni dolžan povrniti upniku, ako ni dal s svojim postopkom povoda za tožbo in je tožbeni zahtevak takoj na prvem naroku priznal. Iz vašega dopisa ni zanesljivo razbrati, za kako pravdo je šlo. Iz našega odgovora pa si lahko sami ustvarite sodbu, ali Vas zadene dolžnost plačati od upnika zaračunane stroške ali ne. — Obračuna vam ni trebal podpisati, marveč le novo zadolžnico — slednje pa seve le, ako je bil dolg pravilno naveden. Ker je nastal med vami in upnikom spor o tem, ali ste dolžni plačati gori omenjene stroške, odnosno za kake stroške gre, bi morali na vašo ali upnikovo zahtevo odločiti o tem vprašanju okrajno sodišče po nepravdnem postopku (glasom avtentičnega tolmačenja odst. II. člena 4 z dne 5. jan. 1937). Pravdno sodišče

bi moralo postopanje prekiniti, dokler bi nepravdno sodišče ne izdalo svoje odločbe. Ako bi se izkazalo, da nova zadolžnica ni bila pravilna, tedaj ste upravičeno odklonili njen podpis in bi moralo pravdno sodišče tožbeni zahtevak na plačilo prvih dveh obrokov zavrniti radi preuranjenosti, kajti preden dolžniške listine niso zamenjane z novo obveznico, ne zapade v plačilo noben obrok. Ako pa je bila nova obveznica pravilna in niste plačali obeh prvih dveh obrokov v celoti, je bila tožba utemeljena in ste dolžni plačati tudi zadevne pravdne (odvetniške) stroške. Ker sporni predmet najbrž ni presegal 500 din, nimate zoper sodbo okrajnega sodišča nikakega pravnega leka razen priziva iz ničnostnih razlogov, ki pa niso podani.

Podpora za nov vinogradniški nasad. Vinko L. v S. t. Obrnite se najprej na pristojnega okrajnega kmetijskega referenta s prošnjo, naj si ogleda parcelo, katero bi radi zrigolali za vinograd, in naj vam pove, da-li je lega vinorodna. Le ako bo on oddal mnenje, da je lega vinorodna, morete upati na podehte brezobrestnega posojila od strani banske uprave. Zadevno prošnjo boste vložili takrat, ko bo potom občine javljeno, da se bodo taka posojila zopet podeljevala. Zaenkrat vam prošnja ne bi nič pomagala. — Trsov brezplačno ne boste mogli dobiti; dajejo se, odnosno so se dajali le onim, ki so izkrčili samorodne trse, starejše od šestih let.

Knjiga z obrzci raznih prošenj. Jožef D. v P. V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru dobite »Veliki slovenski spisovnik«, zbirko pisem, listin in vlog za zasebnike, trgovce in obrtnike, spisano leta 1919 od A. Podkrajška, za ceno 28 din, ter »Knjigo uradnih vlog«, ki vsebuje obrazce političnih, vojaških, finančnih, sodnih in drugih uradnih vlog in jo je spisal J. Dolžan leta 1914 (stane 16 din). Obe knjigi sta precej zastarele in ne vsebujejo več tistih, danes veljavnih pogojev za podelitev raznih državnih služb, ki jih navajate. Ustrezne knjige žal ni dobiti, pač pa najdete med odgovori v »Slov. gospodarju« vse, kar želite. Kaj je potrebno za prošnjo financarja, smo baš zgoraj objavili. Pogoji, navedeni pod točkami 2, 3, 4, 8 in 9, so stalni za vse državne službe, enako starost najmanj 18 let; v ostalem pa se ne zahteva pri vseh službah, da ne bi smeli biti starejši nego 28 let, da bi morali biti samski in da ste odslužili obvezni rok v stalnem kadru. Sprejmejo se tudi stalno ali začasno nesposobni ter taki, ki so kot edini hranitelji nesposobnih zadržarjev po odredbah Zakona o vojski in mornarici oproščeni službe v stalnem kadru; kdor je zavezan vojnici, mora dokazati, da je vojniko plačal. Končno tudi zahtevana šolska izobrazba ni povsod enaka. — Besedilo prošnje naj bo enostavno: »Podpisani N. N. prosim za podelitev službe — —. Da izpolnujem zahtevane pogoje, je razvidno iz priloženih listin.« Listine, odnosno njih vsebino lahko kratko navedete; nujno potrebno pa to ni.

je bil že močno poškodovan, so prepustili valovom.

Nemudoma so ju odvedli pred kapitana. Ta je bil videti zelo hud in strog. Ko sta mu pa razodela, da sta kršćanska dečka iz Slovenije, od tam, kjer izvirajo Sava, Savinja in Soča, se je veselo zasmejal, udaril po mizi in rekel: »Izvrstno, od danes sta naša!«

Nato ju je prevzel v varstvo brkati mornar in jima razkazal vso ladjo od krme do kljuna. Razložil jima je, čemu služi veliko, čemu malo jadro. Kmalu sta vse razumela.

(Dalje prihodnjič)

Našim malčkom

Matjažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

Tudi pomorščaki tuje ladje so ju že opazili. Bili so Uskoki, ki so pribežali pred Turki z juga in se naselili ob Jadranu. Bili

31

so junaki. Brez nehanja so napadali turške ladje, da so se tako maščevali. Bili so strah in trepet grabežljivih tuincev.

Ko sta se dečka približala ladji, sta zaklicala na pomoč. S krova so jima odgovorili zategli klici. Takoj nato so jima spustili vrvi in ju potegnili na krov. Čolnič, ki

Blisk je ubil šipo

Majhna Rozika se ne more igrati na vrtu, ker razsaja zunaj huda nevihta. Zato se igra in skače po hodniku in ubije pri tem šipo na oknu. Takoj steče v kuhinjo k stari dekli in jo vpraša: »Ti, Lenika, ali more blisk ubiti šipo?«

Ko je ta na vprašanje pritrdilno odgovorila, je vzkliknila Rozika: »Dobro, potem pa je blisk ubil šipo na hodniku!«

Skrivalnica

Kje je pastir?

MALA OZNANILA

Cenik malim oglašom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.—. (Prekliči, Po-
slano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava
pasebel do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm²
Din 2.50.—. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova,
ampak mora zbirati upravo lista prijave, doplača še Din 5.—.
— Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se
ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov,
mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Viničar s štirimi delovnimi močmi se sprejme.
Puh, Maribor, Gregorčičeva 8. 1149

Šivilsko vajeniko sprejemem takoj. Kdor hoče po-
jasnila, naj priloži znamko za odgovor. Fara-
zin, Sv. Marjeta ob Pesnici. 1151

Šoleprostelega pastirja sprejemem. Reisman, Boho-
va, Hoče. 1147

Majer in viničar se sprejmeta. Vpraša se: Lor-
ber, trgovina, Košaki, Maribor. 1162

Zanesljiv konjski hlapec z dežele se takoj sprej-
me. Naslov v upravi lista. 1161

Vajenka ali pomočnika z dežele sprejme takoj
Bračko, kovač, Sv. Ana, Slov. gorice. 1160

Šivilja za delo in pomoč v trgovini, z nekaj kav-
cije, se takoj sprejme. Ponudbe na »Slov. go-
spodarja« pod: »Maribor 1178«.

Služkinjo, pridno in pošteno, vajeno nekoliko ku-
he, sprejme Valentin Dreo, trgovec, Sv. Trojica
v Slov. goricah. 1177

Viničarja z najmanj štirimi delovnimi močmi
sprejme Josip Šerec, kavarna »Jadrane«, Mari-
bor. 1172

Več krojaških pomočnikov za fino konfekcijo se
sprejme. Naslov v upravi. 1176

Deklo sprejme Repina, Hrenca 4, Sv. Peter pri
Mariboru. 1175

Zakonca šteta službe majerja na večjem pose-
stvu. Oba se dobro razumeta pri živini in melj-
nji. Kolar J., Grobelno 16, p. Sv. Jurij ob juž.
žel. 1173

Pošten viničar s petimi odraslimi delovnimi moč-
mi se sprejme v okolici Ljutomera. Ponudbe
upravi: »Ljutomer 1113«.

POSESTVA:

Zidana hiša z gospodarskim poslopjem, 5 oralov
zemlje, na prodaj, pol ure od Pragerskega. Po-
izvedbe: Tezno, Levstikova 11. 1173

Enodružinska hiša z gospodarskim poslopjem se
proda. Maribor-Pobrežje, Aleksandrova 83. 1181

Majhno posestvo, primerne za upokojenca ali
obrtnika, se prodaja. Sv. Miklavž 67, Hoče. 1170

Kupim posestvo, do 6 oralov, okolica Maribora.
Naslov uprava. 1168

Enodružinsko hišo v majhnem kraju v Slov. go-
ricah ob železniški postaji s štirimi parketir-
animi sobami in vsemi pritiskanimi se odda v
najem ali prodaja. Naslov v upravi. 1153

Majhno posestvo v Račah na prodaj! Proda se
pa tudi samo hiša z vrtom. Povpraša se lahko
tudi pri g. Macunu, trgovcu v Mariboru, Go-
sposka ulica 10. 1146

Prodam srednje posestvo 10 oralov, cena 35.000
din. Naslov v upravi. 1148

Trgovska hiša, tri orali zemlje, z lepim sado-
nosnikom, se takoj ugodno prodaja. Rozman Vil-
ko, Osek 46, Sv. Trojica v Slov. goricah. 1163

RAZNO:

Pri zakonih brez otrok najde starček ali starka
z nekaj prihrankov mirno in prijetno dosmrtno
oskrbo. Pismene ponudbe pod »Dobra oskr-
ba 1169« na upravo »Slov. gospodarja«.

Kdo bi hotel sprejeti za svojega sedemletnega
ali enajstletnega dečka? Otroka sta dobro
vzgojena. Oče je večkrat brezposeln. — Župni
urad Šmartno, p. Velenje. 1164

Rabljene šivalne stroje od 300 din navzgor pro-
daja Ussar, Maribor, Trubarjeva 9. 1179

Pri »Starinarju«, Maribor, Koroška 6, kupite po-
ceni otroške obleke, srajce, predpasnike, hla-
če, ostanke svile, cvrncaj, barhente, rjavo in
belo platno. 1174

Pogreznjive šivalne stroje 1950 din, za krojače
2500 din, z 20 letno garancijo, tudi na obroke,
proda Ussar, Maribor, Trubarjeva 9. 1180

Jablus — Jabolčnik, neprekosljiva snov, iz kate-
re napravite najboljši jabolčnik ali hruškovec
tudi brez naravnega sadjevca. »Jablus« pa je
sedaj tako izboljšan in izpopolnjen, da vsebuje
vso snov naravnega sadjevca. Ker so s tem iz-
boljšanjem paketi od prejšnjih še enkrat težji,
se je »Jablus« nekoliko podražil in stane s
poštnino 50 litrov 39.50, 75 litrov 53, 100 litrov
69, 150 litrov 98, 300 litrov 182 din. Brez poš-
tine 7—12 din manj. Za uspeh jamčimo. Pre-
pričajte se! Glavno zastopstvo Jablusa: Renier,
Podčetrtak. 1152

Kupujem staro zlato, srebrni denar (kronč, gol-
dinarje, tolarje) po najvišji ceni. Stumpf Aloj-
zij, zlatar, Maribor, Koroška cesta 8. 1154

Med mariborskim tednom kupite in prodaste
zlatnino pri grajskem urarju Jan! 1167

Moštna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje
jako dobre in zdrave domače pijače z izvrst-
nim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna
razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc.,
Maribor, Gosposka 11. 1157

Zamenjam moko za pšenico in rž po najboljših
pogojih. Jos. Ornič, Ptuj. 1122

2500 din potrebujete, da zaslužite 1000 din me-
sečno doma. Dopise: »Anos«, Maribor, Orož-
nova 6. Postranski zaslužek! 731

Moštna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje
jako dobre in zdrave domače pijače z izvrst-
nim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna
razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc.,
Maribor, Gosposka 11. 595

Kdor hoče biti poceni obtečen, kupuje razne ostan-
ke in trpežno oblačilno blago, obleke in vse po-
treščine v trgovinah Senčar, Mala Nedelja,
Ljutomer in Štrigova. 1106

Cenjenim odjemalcem se vljudno naznanja, da
se je Knjigarna Panonija v Ljutomeru presele-
lila v bivšo Vilarjevo hišo ter svojo zalogo bo-
gato izpopolnila, a cene znižala, tako da bo
vsak zadovoljen rekel: Panonija v Ljutomeru
poceni prodaja. Za nadaljno naklonjenost se
priporoča Zupé Anica. 1077

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo vol-
no, dlako arovec, staro železje, kovine, baker,
medenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter,
Maribor, Dravska ulica 15. 461

MOSTIN moštna esenca za izdelovanje zdrave
in jako dobre domače pijače. Steklenica za
150 litrov 20 din. Razpošiljamo tudi po pošti.
Drogerija Kane, Maribor. 493

Občni zbor Posojilnice pri Sv. Lenartu v Slov.
goricah, r. z. z. n. z., bo 12. avgusta ob enih
popoldne v uradnih prostorih. Dnevni red: 1.
Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev
računskega zaključka za leto 1937. 3. Čitanje
revizijskega poročila. 4. Volitev novega odbo-
ra. 5. Slučajnosti. 1159

Brezplačen pouk v igranju. Zehlevalte brezplačen katalog!

Harmonike od Din 59-	Frompte od Din 520	Klarineti od Din 120-	Gitar od Din 118-
-------------------------	-----------------------	--------------------------	----------------------

MEINEL & HEROLD d.z.
zal. tvornice **MARIBOR** st. 106
glasbil

Trgovci — sejmariji!

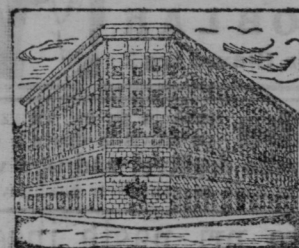
molitvenike, rožne vence, križe, svečnike,
slike itd. po zelo znižanih cenah vam nudi

TISKARNA SV. CIRILA,
Maribor, Kralja Petra trg 6.

Zahtevajte cenik!

Štirioglati opeka za krušne peči vedno na zalogi.
Tvrda Andrašič, Maribor, Vodnikov trg. 1142

Spomlad! Leto! — Ostanke iz mariborskih teks-
tilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak, noben
kos izpod 2 m, in sicer: Paket »Serija H« z
vsebinsko 16—21 m prima oxfordov, cefirjev,
touringov in frenžef za posebno močne moške
srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M«
z vsebinsko 16—21 m pralnega blaga za ženske
obleke in dečle, kretona in druka za predpas-
nike, delena, krepa in polsvila za bluze in
obleke v izbrani lepi sestavi. Paket serija H
in M pošiljani tudi mešano, torej vsakega pol.
Vsak paket poštnine prosto samo 130 din. Pa-
ket »Serija Z« z vsebinsko 3—3.20 m dobrega suk-
na za moško obleko, damski kostum, oziroma
plašč, in sicer: Z/1—130.—, Z/2—160.— in
Z/3—250.— din zadnji dober kamgarn, isti v
modri in črni barvi 275.— din. Čela podloga
za moško obleko po kakovosti din 80.—, 100.—
in 120.—. Neprimerno vzamem nazaj in za-
menjam. Trgovcem popust! Nešteto priznanj
odjemalcem na razpolago, zato pišite še danes
na razpošiljalnico »Kosmos«, Maribor, Kralja
Petra trg. Pri dveh ali več paketih primeren
popust. Oglejte si povečano zalogo in prepri-
čajte se o ugodnih cenah; posebna prilika se
vam nudi pri VII. Mariborskem tednu od 6. do
15. avgusta 1938, ker imate polovično vožnjo.
960

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE

**POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS**

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe,
svojce in svoje imetje le pri naši zavaro-
valnici.

Halo! Halo!

Izkoristite priliko, od 1. do 20. avgusta smo se odločili, da odprodamo tisoče ostankov, katere imamo na zalogi od najboljše- ga blaga po neverjetno nizkih cenah! Znižamo tudi cene na rednem blagu za 10 odstotkov, zato vsi v

ČEŠKI MAGAZIN

MARIBOR, ULICA X. OKTOBRA,

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

➡ v novi palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice ➡

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najboljše. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Lečne iopiče,

majice, sandale, nogavice, telovadne potrebščine i.t.d. kupite najugodnejše v konfekciji

JAKOBLAH
Maribor, Glavni trg 2

Jabolka rana in pozna, za izvoz, kupuje po najvišjih dnevnih cenah 1123
Gospodarsko društvo, zadruga v Mariboru
Sprejmejo se zanesljivi nakupovalci.

Kupujte pri naših inserentih!

Obiskovalcem Mariborskega tedna se nudi prilika ugodnega nakupa ženskih in moških plaščev ter oblek, perila in vsega v manufakturno stroko spadajočega blaga v veliki izbiri in zelo ugodnih cenah

v veletrgovini 1166

ANTON MACUN

v Mariboru, Gosposka ulica 8—10.

V oddelku ostankov je ravno kar velika izbira.

Moške obleke

največja izbira 1155

J. PREAC, Maribor, Glavni trg 13.

Lastniki srečk!

Iščemo one srečneže, ki so že zadeli glavni ali večje dobitke, česar pa še ne vedo. — Lastniki srečk vojne škode, rdečega križa, tobačnih srečk javite nemudoma vse svoje srečke s serijami in številkami na naslov: »Novice o srečkah«, Maribor, Cankarjeva ulica 14. Priložite 3 dinarje v znamkah! 1156

Naše gospodinje

1137

kupujejo kuhinjske krpe, namizne prte, perilo itd. pri I. TRPINU, Maribor, Veštrinska ul. 15

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov, 3% obveznice, bone, delnice itd. Valute (tuji denar) vseh držav — kupimo takoj in plačamo najboljše 1076

Bančno Kom. zavod
Maribor, Aleksandrova cesta 40
Prodaja srečk drž. razredne loterije

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

➡ Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri. ➡

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.